

maj 1996, letnik 45, številka 5

NAŠA LUČ

mesečnik za slovence na tujem

**Namen človekovih zemeljskih dni
je svetost življenja.**

**Smrt pa nam prinaša dar življenja
z Bogom.**

**Smrt ni zastrašujoča, neznana pot.
Krščanstvo odkriva njen smisel.**

Vinko Žakelj

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1/II, 1000 Ljubljana,

tel. 061/131-62-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1.500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: TRAJANUS

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovna fotografija: Papež Janez Pavel II.

Druga stran ovitka: pomladni utrinek (F. Stele)

Tretja stran ovitka: Brezjanska Marija

Četrta stran ovitka: Brezje iz zraka

V zarji papeževega obiska Slovenije

436676

Ta številka naše izseljenske revije vas pozdravlja tik pred edinstvenim dogodkom našega naroda, pred obiskom svetega očeta v naši deželi pod Triglavom. Ves krščanski svet se bo takrat oziral na našo domovino. Tudi slovenski izseljenci bodo radostno pripovedovali, da je njihova domovina v deželi, kamor prihaja papež Janez Pavel II., papež Slovan, praznovati svoj rojstni dan. Tudi tisti, ki takrat ne bodo mogli priti v domače kraje, bodo z mislijo pri cerkvenem in narodnem slavlju voditelja vesoljne Cerkve na slovenskih tleh.

Na žalost pa vam moramo poročati tudi o smrti dveh pomembnih osebnosti med našimi izseljenskimi dušnimi pastirji. Pred desetletji so odšli duhovniki, ki so delovali že pred drugo svetovno vojno: msgr. Valentin Zupančič, msgr. Stanko Grims in drugi. Že nekaj let je, kar je začela smrt kositi tudi med tistimi, ki so prišli delovat - dušnopastirsko in kulturno - v dežele Zahodne Evrope po zadnji svetovni vojni: Ifkom, Prijateljem, Flisom, Kavalarjem in drugimi.

V belgijskem Limburgu so se morali posloviti od msgr. Vinka Žaklja. 11. aprila so njegove zemeljske ostanke položili v domačo zemljo v Šentjoštu nad Horjulom. Od leta 1948 je zavzeto izpolnjeval svojo duhovniško dolžnost, bil je eden izmed ustanoviteljev našega lista in pisal vanj članke, ki pričajo, da jih je pisal človek, ki je študiral na louvenski univerzi, izšel pa iz slovenske krščanske kmečke družine.

Na ljubljanskih Žalah so malo prej položili v družinski grob Cirila Lavriča, dolgoletnega delegata slovenskih dušnih pastirjev v avstrijskih škofijah. Med rojaki je deloval tudi v drugih državah.

Ob velikem dogodku papeževega obiska moramo med vsem, kar bomo Boga prosili, moliti, da bi dal našemu narodu novih duhovniških in redovnih poklicev. Naši slovenski škofje so namreč v veliki stiski, kako bi nadomestili duhovnike, ki umirajo.

Zdravko Reven

Pogovor s članoma
slovenske smučarske reprezentance

"Smučanje je postalo slovenski narodni šport in del naše kulture"

Z mladimi iz naše župnije smo uživali lepoto gorskega sveta in se seveda spuščali po strminah. Aleksandra mi reče: "Koširja sem videla, pa še drugi so z njim."

"Ti vidiš povsod Koširje in te vrste tiče." sem jo miril. Ona pa še bolj zares, da je res in da se ni zmotila. Kasneje sem ji moral priznati, da zna dobro opazovati.

Naslednji dan sem vzel fotoaparata. Namenil sem se, da jih bom poslikal. Z enim izmed njih sem se srečal na sidru in dobil sem vtis, da ta krog ni tako zelo zaprt vase. Opogumil sem se in ga povprašal, ali bi se lahko pogovoril za revijo, ki je namenjena Slovincem po svetu. Pristopila sta kar dva, Gregor Grilc iz Šenčurja in Andrej Miklavc iz Dorfarjev pri Škofji Loki. Predstavil sem našo revijo in pogovor je stekel.

Koliko časa sta že v reprezentanci?

Gregor Grilc: Po stažu sem najstarejši, saj sem član že deset let. V ekipo A sem prišel zelo zgodaj, ko sem imel komaj 16 let. Tedaj je bila starostna razlika med najstarejšim in menoj deset let. To morebiti zame ni bilo najbolje.

Andrej Miklavc: Jaz pa sem v reprezentanci pet let.

Letošnja sezona gre h kraju. Ste tekmovalci z uspehi zadovoljni?

Gregor Grilc: Smučanje je postalo slovenski narodni šport. Zato je pričakovanje zelo veliko. Po mojem mnenju so letošnji izidi odlični. Če je Košir nekoliko stagniral, so se pa drugi člani reprezentance tako povzpeli, da so posegli po visokih in najvišjih mestih. Mlekuž je dosegel zelo lepe uvrstitve. In Jure je tudi stal nekajkrat na stopničkih. Seveda ni bilo medalje na svetovnem prvenstvu. Vendar je svetovno prven-

Andrej Miklavc in Gregor Grilc, člana slovenske smučarske reprezentance

stvo ena tekma, ki o reprezentanci ne more povedati vsega.

Andrej Miklavc: Pred leti je Jure Košir naredil prodor v svetovni vrh. Bil je sam. Danes je krog reprezentantov, ki so sposobni poseči po najvišjih mestih, širši. S tem je narasla kvaliteta reprezentance kot celote. To je treba poudariti.

Vaši osebni dosežki letos. Ste zadovoljni z njimi?

Gregor Grilc: Letos nisem dosegel opaznejših izidov. Imel sem smolo. Na začetku sezone sem zamenjal smuč, pa se na njih nisem mogel živjeti. Tik pred koncem sezone je spet sledila zamenjava smuč, kar pa seveda ni moglo takoj vplivati na izide.

Andrej Miklavc: Zame je bila ta sezona fenomenalna, kaj boljšega bi si ne mogel želeli. Še posebej tako razmišljam ob spominu, da sem lani ob tem času ležal v

bolnišnici zaradi operacije križne vezi, ki je zadnje čase v našem športu zelo pogosta poškodba. Rehabilitacijski proces po tem operativnem posegu je sorazmerno dolg, zato si na začetku nisem obetal kaj posebnega. Vendar moje letošnje uvrstitve v svetovnem pokalu govorijo zase. Zasedel sem 1., 4., 5., 10., 11., 14. mesto. Bil sem peti na svetovnem prvenstvu. To je zame izreden uspeh.

Športnike občudujemo zaradi spretnosti in dosežkov. Predno pa pridejo uspehi, je treba veliko samoobvladovanja in vaje. Katere sposobnosti si mora pridobiti vrhunski smučar, kaj mora v sebi še posebej razviti?

Gregor Grilc: Predvsem potrebuje voljo, to je prvo. Potem mora v sebi nakopičiti energijo za vse skupaj. Reprezentanta čaka 250 dni treninga, od tega 200 dni na snegu. Imeti mora veliko vztrajnosti in gotovo tudi talent. Danes je treba priznati, da je za vrhunski šport potrebna tudi napadalnost. Brez nje ne gre, Morda je to slabost današnjega pojmovanja športa, vendar tako je. Športnik mora to upoštevati.

Andrej Miklavc: Zelo je pomembna smučarska tehnika, ki jo mora osvojiti in vsak po svoje tudi oblikovati. Danes je čedalje bolj pomembna telesna moč tekmovalcev. V to gre ves vrhunski šport. Moč se pokaže v eksplozivnosti, ki jo smučar mora imeti. Za to je treba veliko vaje. Naša reprezentanca je prišla do sedanjih uspehov predvsem zaradi tega, ker so jo obliko-

Naši fantje na Voglu po napornem treningu

vali najboljši slovenski trenerji. To je odločno za celotni uspeh.

Kaj menite o zbranosti v športu in zunaj njega?

Gregor Grilc: To je ena najosnovnejših vrlin. Tekmovalci vemo, da si lahko na treningu zelo hiter, potem pa na tekmi daleč od tega. Velik športnik je seveda tisti, ki zmore biti zbran na vadbišču in potem na tekmi.

Andrej Miklavc: Vrhunski šport zahteva zelo pridno in vztrajno delo s samim seboj, in to leta in leta. Šele tak postopek oblikovanja pripelje do tega, da lahko na tekmovalni progi daš od sebe vse, kar si se učil in naučil. Vsaka napaka v tej areni pomeni navadno nepopravljivo izgubo. Tako je zbranost odločilen dejavnik velikega športnika.

Kako dosegate zbranost pred tekmo in med njo?

Gregor Grilc: V kratki minuti je treba zbrati vse svoje vadbe in vse znanje. Načinov doseganja tega je toliko, kolikor nas je reprezentantov. Nekdo si mora za to prizadevati do zadnje minute, da zbere vse svoje moči skupaj. Stopnjevanje koncentracije lahko traja več dni. Vsekakor je to povezano z motivacijo. Zelo rad se spominjam Roka Petroviča, ki se je pred vsako tekmo pripravil 3 do 4 dni prej. Bila sva dobra prijatelja; prav on me je uvajal v ta način dela. Na tekmo moraš priti tudi z določeno mero napadalnosti. Če tega ne vzameš tako, si pogorel še predno si se pogl na progo.

Andrej Miklavc: V tem ima res vsak svoj način. Zbiranje in naraščanje energije za vrhunski nastop se začne najkasneje dan prej. Stopnjuje se z ogledom proge, študijem zavojev, strmine, valovitosti terena. Vse je treba predelati, da prideš na start sposoben za tekmo.

Kako postane človek vzdržljiv in v naporih psihično trden?

Gregor Grilc: Omenil sem že voljo, to je zame najpomembnejši dejavnik. Volja pa mora biti motivirana. Letos sem zaradi slabih tekmovalnih uspehov večkrat premišljeval, da bi se umaknil. Vendar sem še tu. Te misli je potisnila v ozadje želja, da se enkrat

Prva zvezda našega smučanja - Jure Košir

uresnič tisto, čemur lahko človek reče: to je to, za to sem se v tem športu gnal vsa ta leta. Dokler tega ni, še vedno upaš.

Andrej Miklavc: Le z močno voljo je človek sposoben velikih stvari. Takih, da komaj sam sebi verjame, da je bil tega sposoben.

Vrhunski šport posega do meja človeških zmogljivosti tako telesno kot duševno. Včasih vidimo na TV, kako se tekmovalci prekriza, preden gre v boj s sekundami, v boj za stil... Človekovo osebnost oblikuje tudi vera. Kaj menite o vlogi vere pri uresničevanju velikih podvigov?

Gregor Grilc: Vera, upanje morata biti. Gre za izjemno velik napor, da bi vse, kar znaš, vse, kar je v tebi, zgostil v tisti nastop. Preprostega odgovora na to vprašanje ni. O tem bi se lahko pogovarjala v nedogled. Ni mogoče vsega reči v par stavkih. Človek ve, da ima nekatere sposobnosti, ki jih je razvil z voljo in vajo. Vendar nekaj ostaja, kar je neobvladljivo, kar na moreš pripisati samo sebi. Nekateri to imenujejo športna sreča, drugi vidijo to tudi drugače. O tem bi se dalo zares dolgo razpravljati.

Andrej Miklavc: Zelo je pomembna vera vase. Občutiti moraš, da si sposoben za ta izziv, ki ga pomeni start na tekmi, sicer si nevreden tekme. Verjeti moraš, da zmoreš dati, kar znaš, in verjeti moraš, da ti bo v tej tekmi uspelo izpeljati vse najboljše.

Imam priložnost, da vama izrazim priznanje in občudovanje mnogih Slovencev po svetu. Za nas zunaj domovine je še posebej lepo, če se sliši slovensko ime med zelo dobrimi in najboljšimi. Nekako nas potrjujete, da je lepo biti Slovenec. Tujci nas ne poznajo in menijo, da smo premajhni za preživetje, da v nas ni dovolj življenjske moči. Potem pa stopi Slovenec pred imena velikih narodov. Šport je eno teh področij, kjer se slovenska zavest lahko utrjuje. Morda želite ob tem reči še kakšno besedo Slovincem, ki živijo po svetu.

Gregor Grilc: Meni se dogaja tako kot se verjetno njim. Kadar letalo preleti Karavanke - in vedno pripelje tam čez -, se mi zdrami srce, nekaj se zgane v meni. Vem, da sem tu doli doma.

Andrej Miklavc: Slovenci smo res majhen narod, če se primerjamo po številčnosti. Kompleks majhnosti je v nas nekaj realnega. Vendar je med športniki in Slovenci po svetu nekaj podobnosti. Oni so šli v svet in so se tam morali sami preskusiti kot ljudje s svojimi spodobnostmi. Za nas velja isto. Športniki dosegamo mednarodne uspehe v merjenju z drugimi. Imamo uspehe in neuspehe. Vendar se ravno v tem pokaže, da smo jim enakovredni.

Hvala vama za vajino pripravljenost. Pozdravita kolege. Spremljajo vas naše najboljše želje.

Pogovarjal se je Janez Pucelj

To smo pa mi, mladi slovenski fantje.

Na Brezjah pri Mariji

Vračala se je s sprehoda. Pozno popoldne. Nalašč je hodila po travi ob poti. Tako dobro ji je delo, ko so se stopinje mehko udirale v zelene trave. Čisto drugače, kot če pete udarjajo ob asfalt ali če pete ob vsakem koraku zaječi pod nogami. Kadar je tako hodila po mehkih travah, so se ji vedno porajale lepe misli. Oživel so spomini na tiste drage in nežne trenutke, ki so jih neprestana naglica in vsakdanje skrbi že čisto prekrile. Zgodi se kdaj pa kdaj, da si človek močno zaželi predajati se mislim in spominom. Nekim davnim spominom iz mladosti ali otroštva, čistim in neomadeževanim. Spominom, ki so kot prelet metulja prek zelenih trat v spomladanskem soncu. Želiš si, da bi se preprosto prepustil tem podobam iz sanj in znova podoživel nekaj izpred davnih let, nekaj, kar je shranjeno globoko v tvojem srcu. In kako prijetno je, če ti misli ni treba izbirati, jih usmerjati, če jim pustiš, da svobodno potujejo kot beli oblaki po modrem majskem nebu. Podajajo si roke, se objemajo in spet odhajajo vsak s svojim vetrom.

“Lepo se je prepustiti mislim in spominom,” si je Lidija na glas izrazila svojo željo. Kmalu po maturi je odšla v svet. Sončna in smejoča Štajerska je ostala tam nekje daleč. Toda nosila jo je s seboj.

Vedno in povsod. V tisti najbolj skriti kamrici srca, kot je nekoč zapisal Cankar. V tisti kamrici srca, kamor vsak človek skrbno spravi svoje zaklade, tam jo je nosila. In v tej kamrici je ob sončni Štajerski nosila še en spominek. Spominek na vsakoletno romanje na Brezje. Sosedje in drugi v vasi so k Materi božji na Brezje romali na večje Marijine praznike. Njen oče pa je z družino vedno poromal v mesecu maju. Rekel je, da v mesecu maju zato, ker je ves maj en sam Marijin praznik. In res se ne spomni, da bi kdaj bilo veliko romarjev. Oče je gotovo nalašč izbiral dneve, ko

jih ni bilo. Rad je imel tišino. Nekoč ji je to zelo preprosto razložil: “Kadar se ti pogovarjaš z mamo, tudi ne želiš, da te gleda in posluša pol vasi! Mar ne?”

V veliki cerkvi na Brezjah se je najprej počutila osamljeno, nekako izgubljeno. Ko pa je prišla v Marijino kapelo, je nenadoma začutila toplino doma. Pred dnevi je prebiral Claudelove pesmi in začutila, da je ta veliki “sejalec božje mere” podobno doživljal Marijino bližino kot sama, ko je bila z očetom v Marijini kapeli. “A ona poveša pogled, poveša resnobni, nežni obraz, in z mojih ustnic bere besede, kot bi me poslušala in skušala razumeti moj glas.” Tako je pred mnogimi leti zapisal pesnik Paul Claudel. Korak ji je zastal. Misel na davni trenutek v Marijini kapeli jo je popolnoma prevzela. Kakor da je spet tam, v tisti kapeli. Oče, mama, sestri in brat tiho stojijo pred brezjansko Marijo. Čuti, kako Marija bere besede z njenih ustnic, kako jo posluša in razume njen glas. Če bi imela krila, bi ta hip poletela tja, v tišino in mir, tja, kjer domuje brezjanska Marija. “Lepo se je vračati k tebi, Marija. Kot da bi prihajala domov. In kot da čutim tvojo toplo dlan na svoji duši, utrujeni od tuje.”

Brezje, kraj milosti na Slovenskem

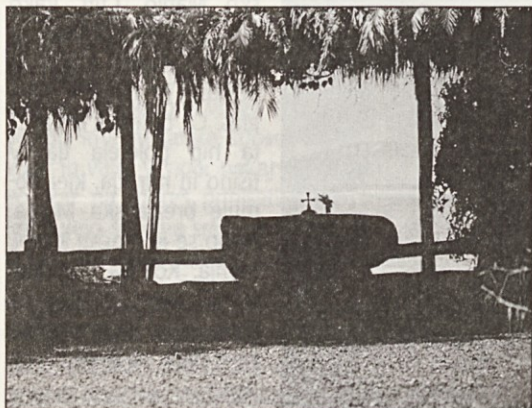
Jože Urbanija

Razodetje na Sinaju

V 32. 33. in 34. poglavju Druge Mojzesove knjige imamo strnjeno celovito poročilo o odpadu Izraela od Boga in o vnovični obnovitvi zaveze. Oboje je pomembno, odpad in obnova. Končno gre za popolno obnovo zaveze in s tem v zvezi za popolno spravo z Bogom.

Izraelov greh

Zgodba o zlatem teletu, o kateri govori prvi del, se vklaplja v celotno podobo svete vojne v izraelski zavesti. Sveta vojna ne pomeni nič drugega, kakor karizmatično pojmovanje vseh izraelskih voditeljev. Težišče je na prepričanju, da noben voditelj, v tem primeru Mojzes, ne more in ne sme delovati v svojem imenu, ampak samo kot božji predstavnik med njegovim ljudstvom. To pa z drugo besedo pomeni, da samo Jahve, ki je Izraela rešil iz Egipta, lahko to ljudstvo vodi v obljubljeni deželo. Izrael je prav v razumevanju tega karizmatičnega dejstva odpovedal. Ko je bil Mojzes kot karizmatični voditelj pri Jahveju na gori, da bi prejel zapovedi, temelje za življenje v obljubljeni deželi, so zanikali njegovo pravo vlogo, pozabili na rešitev iz Egipta in si naredili boga po svoji podobi oziroma po podobi običajnega poganškega božanstva. Njihov sklep, ki ga naložijo Aronu, se glasi: "Vstani, naredi nam boga, ki bo šel pred nami. Kajti ne vemo, kaj se je prigodilo Mojzesu, temu možu, ki nas je izpeljal iz egiptovske dežele." V tem

Oltar ob Genezareškem jezeru

sprenevedanju glede Mojzesove vloge in njegovega trenutnega poslanstva, ki je za Izraelce ključnega pomena, si izdelajo to paradokсно podobo Boga.

Božji odziv

V luči vsevednega pisatelja Jahve v daljavi na gori med pogovorom z Mojzesom vidi početje ljudstva pod goro. In pravi Mojzesu: "Videl sem to ljudstvo in glej trdovratno ljudstvo je in zdaj me pusti, da se vname moj srd zoper nje in jih pokončam, tebe pa napravim v velik narod." Tukaj se pokaže Mojzesova veličina. V tem besedilu nastopi predvsem kot posrednik za milost za svoje ljudstvo. Dobro se zaveda, kaj pomeni ta padec, zato prosi: "Spomni se svojih služabnikov Abrahama, Izaka in Izraela, ki si jim prisegel pri sebi in obljubil, namnožil vas bom..." Njegova prošnja temelji na zgodovinski zavesti. Gre nazaj v zgodovino, saj ta priča, da je Bog izraelskemu narodu naklonjen. Potem gre Mojzes z gore in kaznuje v božjem imenu tako, da da pobiti vse zvodnike tega odpada.

Iz tega bi lahko razbrali, da pri večini ne vidi radikalnega odpada. Ljudstvo je bilo zapeljano. To je najbrž prva olajševalna okoliščina in prva možnost za učinkovit Mojzesov nastop pred Jahvejem. V svoji prošnji izpostavi predvsem prepričanje, da lahko samo Jahve vodi izvoljeno ljudstvo v obljubljeni deželo in da ima Izrael smisel samo v doživetju Jahvejevega vodstva. To je izraženo predvsem v 33. poglavju, v vrsticah 15 in 16. Takole pravi: "Ako osebno ne pojdeš, nas nikar od tod ne vodi. Po čem le naj se spozna, da sem našel milost v tvojih očeh jaz in tvoje ljudstvo. Ali ne po tem, da hodiš z nami in smo tako jaz in tvoje ljudstvo odlikovani pred vsemi ljudstvi, ki so na zemlji." Podobno misel izrazi še tik pred dokončno sklenitvijo nove zaveze ali obnove zaveze, ki označuje popolno spravo (34, 8). Takole pravi: "Če sem našel milost v tvojih očeh, Gospod, naj hodi, prosim, Gospod v naši sredi. Ljudstvo je namreč trdovratno. A odpusti našo krivdo in našo pregreho in vzemi nas za svojo lastnino!" Prav to, da je Izrael Božja lastnina, je tudi najbolj izpostavljeno v zavesti, da v smislu svete vojne Jahve dela za izraelsko ljud-

stvo. Jahve je na strani Izraela, ker je Izrael njegova lastnina.

Temelj sprave in zaveze

Ker Jahve vidi iskrenost Mojzesove prošnje na eni strani in iskrenost ljudstva v priznavanju krivde ter želje po spravi na drugi, pristane na spravo. V tem sklopu pa se pojavi znamenita izjava, ki bi jo lahko imeli za veroizpovedni obrazec. V 34. poglavju v 6. in 7. v vrstici beremo izjavo, ki jo srečamo tudi na začetku desetih zapovedi in še v nekaterih drugih besedilih. Gotovo spada med najpomembnejša besedila SZ. Gre za izraz brezmejne Božje dobrohotnosti, usmiljenja ter za izjavo o kolektivni kazni. Včasih je v ospredju prvi vidik, včasih drugi. V tem kontekstu je izpostavljen vidik Božje prizanesljivosti, kar ni nujno ključno. Takole se glasi besedilo: "Jahve, Jahve, usmiljen in milostljiv Bog, prizanesljiv in velik v milosti in zvestobi, ki hrani milost za tisoče, odpušča krivdo, hudobijo in pregreho, vendar pa ne pušča brez kazni, ampak kaznuje krivdo očetov na sinovih in vnukih do tretjega in četrtega roda." V besedilu vidimo globoko zavest krivde in nujnosti določene ali ustrezne kazni. Ne gre samo za kazni, ki gre tistim, ki so krivdo zagrešili, temveč tudi za tako imenovano kolektivno kazni. Očitno je tukaj mišljena posredna kolektivna kazni, krivda neke generacije, ki se sama po sebi maščuje na potomcih.

Jahve ne more mimo izjave o resni kazni. Toda toliko bolj je izpostavljena njegova volja po prizanesljivosti, po odpuščanju. Šele zdaj Jahve da Mojzesu naročilo, naj si izdelata table, na katere bo zapisal njegovo postavo. S tem je dosežena sprava, in Jahve je resnično pripravljen, da svoje ljudstvo vodi v obljubljeni deželo.

Odzivi tradicije

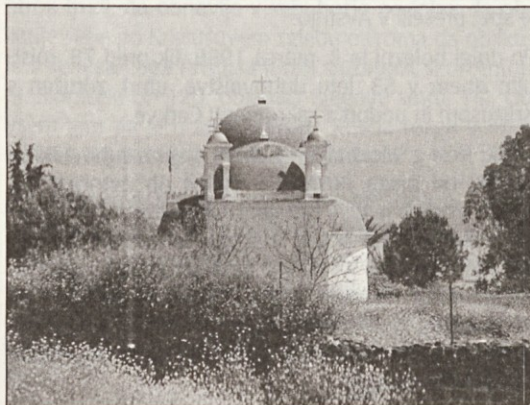
Glede na pomen besedila o zlatem teletu in zlasti o spravi, je razumljivo, da to besedilo različno odmeva v SP ter v judovskem in krščanskem izročilu. Nanj so zelo različni pogledi. Mnogi Judje in kristjani poudarjajo, da je Izraelov greh bil tako velik, da ga nikoli ni mogoče odpustiti in da Jahve te krivde nikoli ni odpustil. Nekateri v tem sklopu celo govorijo o izvirnem grehu. Toda ta razlaga očitno ni v skladu z besedilom. Iz njega je namreč razvidno, da je Bog ljudstvu

V Svetem pismu ni enotnega imena za goro, na kateri je Jahve sklenil zavezo z Izraelom. Jahvist in duhovniški vir jo imenujeta Sinaj, elohistični in deuteronomistični vir pa Horeb. Pogosto je rečeno tudi le "na gori". Na Sinajski polotok je to ime prišlo šele kasneje, ko so ga tja prenesli krščanski menihi. Zaradi zapletenosti izročila bi lahko rekli, da ne vemo, kje in kdaj je Jahve sklenil zavezo z Izraelom.

Pripoved o razodetju na Sinaju je verjetno nastala iz liturgičnega poteka nekega starega praznika. Pri vseh za izraelsko ljudstvo pomembnih dogodkih Sveto pismo poroča o praznikih obnovitve zaveze. Pri teh praznikih se je ljudstvo spet zavezalo Jahvejevim zapovedim tako, da so jih skupaj prebrali ter obnovili svojo zavest o zavezah Boga s svojim ljudstvom.

odpustil zaradi spokornosti in Mojzesove prošnje. S tem je pokazal, da nobena krivda ni tako velika, da bi je Bog ne mogel odpustiti, seveda če jo človek priznava in se ji je pripravljen odpovedati. Poudariti je treba, da je že v prvem obdobju Izraelovega potovanja v obljubljeni deželo prav velikost oziroma teža te krivde bila potrebna, da se je pokazalo, da Izrael ne more razlagati svoje eksistence ideološko, kot svojo zaslugo, temveč da je v samem bistvu narod, ki uživa Božje usmiljenje, iz katerega izvirajo vsi uspehi.

Prilagodil Iztok Kržič

Petrova cerkev ob Genezareškem jezeru

+ Ciril Lavrič

Spominjamo se svojega sobrata in sodelavca v Gospodovem vinogradu slovenskega izseljenstva. Velik del svojega življenja je preživel zunaj svoje domovine, pa vendar delal zanjo in predvsem za njene ljudi. Lahko so mu prepovedali vstopiti v domovino, niso mu mogli prepovedati ljubezni do njenih ljudi na tujem.

Ciril se je rodil 16. marca 1918 v Žabnici. Po klasični gimnaziji in bogoslovju v Ljubljani je bil 4. julija 1943 posvečen za duhovnika ljubljanske škofije.

Od leta 1945 dalje je najprej opravljal službo taboriščenega duhovnika v Peggetzu na Linškem, v Spittalu ob Dravi in Trefflingu pri Seebodnu, nato spet v Spittalu. Leta 1952 je prišel v Rim na študij cerkvenega prava. Že leta 1955 je v Italiji sprejel službo dušnega pastirja ter oskrbnika slovenskih beguncev in emigrantov. Obenem je bil še kaplan v samostanu "Hčera Cerkev" v Rimu. Leta 1960 je odšel za izseljenškega duhovnika v Francijo, v Pariz.

Potem se je preselil v Avstrijo in tam sprejel službo misijonarja slovenskih izseljencev in beguncev v škofijah Lienz in Salzburg. Tam je ostal vse do leta 1989, ko je šel v pokoj. Bil je tudi delegat slovenskih izseljenških duhovnikov v Avstriji.

Po upokojitvi se je najprej preselil v Gorico, kjer je še vedno oskrboval slovenske redovnice. Leta 1995 se je spet preselil v Avstrijo.

Po dolgi bolezni je 3. marca 1996, tik pred 78. rojstnim dnem v 53. letu duhovništva, umrl, združen s Kristusom in podprt z zakramenti Cerkev.

Linški škof g. Maximilian Eichern se je z duhovniki in verniki od njega poslovil v cerkvi ob avtocesti pri Haidu. Pogreb je bil v Ljubljani. Ob nadškofu dr. Alojziju Šuštarju je bil poleg linskega še koprski škof in narodni ravnatelj za dušno pastirstvo med rojaki po svetu msgr. Metod Pirih. Somaševalo je 40 duhovnikov. Sorodnikom in nekaterim njegovim prijateljem se je pridružila večja skupina slovenskih vernikov iz Avstrije.

Naj počiva v miru Gospodovem.

+ msgr. Vinko Žakelj

Teden prej je bil med nami na sestanku Zveze slovenskih izseljenških duhovnikov tak, kot smo ga poznali od vedno. Bogat v izkušnjah, moder in zavzet, v vsaki razpravi dejavno prisoten, v besedah nikoli prehter, vedno preudaren. Vendar družaben in občutljiv za človeka.

V duhovnika je bil posvečen na Koroškem nekaj mesecev po končani vojni, kamor se je umaknil pred zločinskimi nasiljem, ki mu je vzelo dva brata in sestro. Bil je očevidec začetka vaških straž, zato je lahko dosledno razkrinkaval laž, ki so jo pri nas o njih razširjali povojni oblastniki.

Študiral je v Louvenu v Belgiji, nato pa nastopil službo duhovnega oskrbnika za Slovence in Hrvate v belgijskem Limburgu in na Nizozemskem. Več ko 50 let je na tem mestu vztrajal ter duhovno in narodno krepil svoje ljubljene rojake. Bil je ponosen na vsakega, ki je kazal zavzetost za slovensko stvar.

Vinko je bil rojen v kmečki družini, iz katere je prinesel zdravo versko izkustvo. Časi, ki jih je živel, so ga prepričevali, kako pomembno je biti zrel, zavesten in dosleden človek in kristjan. Njegovo duhovniško delovanje je bilo prežeto z idejami mladčevstva, ki ga je snoval in oblikoval prof. Tomc. Zgrajena osebnost je bil ideal in jasno, krščansko prežeto delovanje na vseh področjih javnosti: v politiki, socialni, kulturi...

Gospod ga je poklical, ko je bil še poln načrtov, ko si je zadajal na večer svojega življenja še celo vrsto nalog in dolžnosti, da nam spomin na plemenite ljudi iz polpreteklega časa ne izgine izpred oči. V tem nam je še enkrat znamenje in smerokaz. Ne smemo pozabljati svojih lastnih velikih ljudi, ki so v svojem času izpolnili svoje poslanstvo in zvesto do zadnjega trenutka opravili svojo nalogo. Zdaj je med njimi tudi zvesti služabnik Gospodov, naš sobrat Vinko.

Naj mu Gospod, ki je vanj veroval in mu posvetil vse svoje moči in svoje življenje, nakloni bogato plačilo.

Vinko, ljubil si slovenske ljudi in slovensko zemljo, naj počije v njej med domačimi tvoje telo do dneva vstajenja!

Anton Martin Slomšek

(1800 Slom - 1862 Maribor)

Ob božjem služabniku Antonu Martinu Slomšku morda najlepše začutimo, da za svetništvo niso potrebna velika dejanja, ki vzbujajo pozornost; da za svetništvo niso potrebne izredne razmere v družbi ali Cerkvi; da za svetništvo ni potrebno krvavo mučeništvo. Božji služabnik Anton Martin Slomšek nam odkriva, da je svetništvo dimenzija človekove naravnosti na Boga; da je svetništvo dosledno uresničevanje Jezusove zapovedi: "Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem, vso dušo in vsem mišljenjem in svojega bližnjega kakor samega sebe" (Lk 10, 27). Uči nas, da svetništvo zori v nenehni zvestobi v majhnih stvareh vsakdanjega življenja.

O lavantinskem škofu (1846-1862), narodnem buditelju, ljudskem pisatelju, šolskem pedagogu in velikem kulturnem delavcu Antonu Martinu Slomšku, je bilo v stoletju in več po njegovi smrti že veliko napisanega. Vse od svoje prerane smrti nam božji služabnik sveti kot močna luč narodno zavednega duhovnika in škofa, ki je vse svoje življenje posvetil delu v božjem vinogradu. Pri tem postanemo pozorni zlasti na **dve dimenziji** Slomškove duhovnosti.

Prvo je izrazil z rekom, ki je prešel v pregovor: "Sveta vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike."

Na prvo mesto je postavil vero kot človekovo največjo dobrotno. Svojo vero je črpal in jo poglobljal ob božji besedi. Ko je šlo za božjo stvar, ga ni zanimala človekova modrost, odklanjal je "odkritja" laži znanstvenikov, ki božjo besedo podrejuje zakonitostim narave, kot jih trenutno doživlja človek. Škof Slomšek je šel vedno k virom razodetja. Božjo besedo je svojim vernikom posredoval v preprostem, razumljivem in milozvočnem materinem jeziku. Da bi mogel sleherni vernik tudi sam premišljevat božjo besedo, si je prizadeval za nov slovenski prevod svetega pisma. Sveto pismo je postalo zanj najlepša

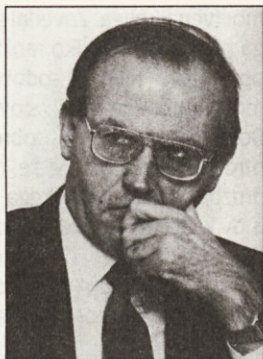
molitvena knjiga. Zavedal se je, da je po besedi svetega pisma treba veliko moliti in se ne naveličati. To so opazili tudi njegovi sodobniki. Napisal je nad deset molitvenikov in v njih slovenskemu verniku odkrival Boga predvsem kot dobrega Očeta. Vsi smo božji otroci. Naše življenje se ne izteka v prazen nič. V družbi našega nebeškega Učenika smo na poti domov k Očetu. Ta misel je postala ena najbolj značilnih dimenzij njegove duhovnosti. Ponarodela nabožna pesem V nebesih sem doma je postala stalnica duhovnosti slovenskega vernika.

Drugo značilnost svoje duhovnosti je škof Slomšek izrazil s svojim škofovskim geslom: "Vse v večjo čast božjo in zveličanje duš". Sprejel je izziv Ignacija Lojolskega in si vse svoje življenje prizadeval to geslo jezuitskega reda uresničiti v svojem vsakdanjem življenju. Naj je pridigal ali pisal literarna dela, delil zakramente ali snoval nove pedagoške prijeme, se soočal z dnevno politiko ali reševal cerkvenoupravna vprašanja svoje škofije, vedno in povsod je imel pred očmi večjo božjo čast in zveličanje duš. Prav zveličanje duš je temeljna značilnost vsega Slomškovega dela. V pastirskem pismu za sveto leto 1852 je zapisal: "Preljube moje ovčice, ve (ste) moje veselje, pa tudi moja največja skrb." Ta skrb mu je dajala moči pri njegovem delu, ki nas še danes navdaja z občudovanjem. Slomšek je želel slovenskega človeka vzgojiti za "dobrega državljana" v tostranskem življenju, hkrati pa za "dobrega nebeščana" v večnem. Dober državljan mu pomeni človeka, ki se z vso močjo trudi za plemenitenje svojega življenja, za prave in po krščanskih načelih urejene odnose v družini, župniji, narodu in sploh v družbi. Dober nebeščan pa mu je pomenil človeka, ki se kot božji otrok trudi, da obnavlja v sebi božjo podobo, da oblikuje sebe po Kristusovem zgledu oziroma da oblikuje v sebi samega Kristusa (Božji služabnik škof Anton M. Slomšek, ob 120. obletnici njegove smrti, 14). Ob vsem tem pa je o sebi zapisal: "Revna rozga sem, a po tebi, trti (Kristusu), bom spopolnil vse."

Na Kristusovi trti je božji služabnik Anton Martin Slomšek resnično "spopolnil vse" in še več, kar je bilo, človeško gledano, njegova dolžnost. Postal nam je svetel zgled in mogočen priprošnjik pri Bogu. Zaradi slabosti naše vere pa si goreče želimo, da nam ga kot takega skoraj potrdi tudi uradno cerkveno vodstvo v Rimu.

France M. Dolinar

Razumniki spet v obrambo slovenstva

Slovenski razumniki, predvsem kulturni delavci, so v naši zgodovini bili vedno nekakšna vest slovenstva. V bolj oddaljeni preteklosti so bili to največkrat slovenski duhovniki, toda s splošnim dvigom naše kulture so se jim pridružili tudi drugi. Naša kultura je izkazala večjo moč, kakor vse druge. Ko Slovenci še nismo imeli svoje diplomacije in ne svoje vojske, ko bi komaj lahko govorili o slovenskem gospodarstvu in drugih možnih podporah slovenske samobitnosti, je bila slovenska kultura najbolj razvidna opora slovenstva. Naše ločevanje od Jugoslavije pa se je začelo, ko so slovenski kulturniki leta 1984 dvignili svoj glas proti "skupnim jedrom", s katerim so jugoslovanske centralistične sile nameravale načeti samobitno slovensko šolstvo. Za nadaljnjo demokratizacijo in osamosvajanje Slovenije so pobude in zamisli spet dali slovenski razumniki.

Ko je Slovenija z demokratičnimi volitvami leta 1990 in osamosvojitvijo naslednje leto uresničila te zamisli, se je mnogim zdelo, da je čas razumnikov in kulturnikov minil. Mnogokrat je bila izrečena misel, naj se vrnejo k svojim kulturniškim in razumniškim opravilom. Toda kmalu je postajalo očitno, da uradni politiki zmanjkuje zamisli in politične volje, da bi postavili Slovenijo, kot smo si jo vsi želeli. Zamisel Slovenije kot pravne in urejene države, kjer naj vlada ta poštenje in pravičnost, se je začela izgubljati in celo oddaljevati. V ustavo zapisana načela se niso uresničevala. Cerkev, ki se je oglašala in opozarjala na potrebno celovito spoštovanje človekovih pravic, moralnih vrednot in zdrave narodne zavesti, je postajala tarča silovite gonje in gnusnih napadov. In mnogi so se začeli spraševati, kje so zdaj spet slovenski razumniki, kje so nosilci zmagovitih idej demokracije in slovenske samostojnosti.

Poleg razraščajoče korupcije v domovini je začela pretiti Sloveniji nevarnost tudi od zunaj. Slovenija se trudi stopiti v Evropo, toda vedno bolj postaja jasno, da prinaša članstvo v Evropi tudi nevarnosti in

groznje. Prevladujoča liberalna ideologija, katere nosilec je vodilna slovenska politična stranka, ni kazala kakšne posebne skrbi za vrednoto slovenstva. Mnogi so se začeli upravičeno bati, da bodo naše politične in gospodarske elite zaradi gospodarskih koristi, ki bi jim jih prineslo članstvo v združenji Evropi, pripravljene sprejeti take pogoje, ki bi daljnoročno ogrozile naš narodnostni obstoj.

Ta stiska, ki je postajala čedalje bolj pereča, je zopet spodbudila slovenske kulturnike, da so povzdignili svoj glas. Izoblikovali sta se dve skupini. Prva si je nadela ime "slovenska smer", ki pa ostaja v splošnem okviru liberalizma, reformnega komunizma in Cerkvi sovražnega laicizma. Druga se bolj izrečno opira na izročilo tistega slovenskega razumništva, ki je v osemdesetih letih najbolj odločno zahtevalo demokratizacijo in osamosvojitve. Delovno jedro tega gibanja je sredi meseca marca objavilo obširno in izčrpno izjavo, s katero se izreka za vnovično presojo slovenskega narodnega položaja. V njej našteva vsa odprta in usodna vprašanja našega nadaljnjega razvoja, hkrati pa najavlja ustanovitev posebne fundacije, posebne študijske skupine, ki naj se sistematično in trajno ukvarja z odprtimi vprašanji slovenske prihodnosti na vseh ravneh narodovega življenja in ustvarjanja.

Ti dogodki so izjemno pomembni. Spet se je oblikovala in oglasila tako imenovana "civilna družba", se pravi nepolitični in neoblastni večinski del naroda, na katero so mnogi v zadnjem času nestrpno čakali. Politikanstvo političnih strank in boj za položaje, bogastvo in moč so namreč postajali nevarni, ker niso imeli zadostne kritične protiuteži. Prave, nestranske, nepristranske in neideološke kritične javnosti v Sloveniji sploh ni. Vodilne leve politične stranke obvladujejo večinski del javnih glasil, zato se ni moglo oblikovati tisto kritično javno mnenje, ki v razvitih demokracijah gleda politikom - vsem politikom enako - pod prste in jih takoj prisili k odstopu, ko se pregrešijo zoper poštenje in resnicoljubnost. Slovensko javno mnenje pa je neverjetno tolerantno do korupcije, kraje in drugih oblik brezpravnega okoriščanja.

Ta stiska slovenskega naroda je torej spet pripeljala slovenske kulturnike in razumnike do tega, da so se začeli bolj množično zavedati svojega dolga do svojega naroda.

Anton Stres

Dogodki v zamejstvu

Marca sta državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu, prof. dr. Peter Vencelj, in svetovalec vlade na Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Rudi Merljak, obiskala nekaj pomembnih območij v slovenskem zamejstvu.

2. marca sta se udeležila začetka gradnje Slovenskega kulturnega doma v Pliberku. Poleg lanske subvencije je bilo za dom v Pliberku v posebni postavki proračuna RS za 1996 odobrenih še sto milijonov SIT. S tem je Slovenija neposredno podprla gradnjo doma; ta denar je urad že nakazal.

Dr. Peter Vencelj je 25. marca na graški univerzi slavnostno odprl "Slovenske dneve v Gradcu", pripravila sta jih slovensko društvo "Člen 7" in Slovenski klub študentk in študentov v Gradcu.

Obiskala sta tudi vas Poterna v Radgonskem kotu, kjer je bila s podporo urada odkupljena Pavlova kmetija, kot prihodnje kulturno središče Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Na tem območju je povečano zanimanje za pouk slovenskega jezika; trenutno na avstrijskem Štajerskem obiskuje pouk slovenskega jezika čez 250 ljudi. Na osmih osnovnih šolah je slovenski jezik izbirni predmet.

Marca sta obiskala tudi Tipano v Beneški Sloveniji, kjer se v dvojezičnem vrtcu in šoli veča udeležba in je opazen povečan interes za poučevanjem slovenskega jezika. Obiskala sta tudi dvojezično šolo v Špetru Slovenov.

Istega dne pa sta se seznanila s težavami kmetov, ki so vključeni v Slovensko kmečko zvezo na Tržaškem in Goriškem.

Razstava slikarja Sovreta na Dunaju

Na pobudo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu bo v Slovenskem kulturnem centru na Dunaju 24. aprila odprte pregledne razstave pokrajinskih motivov, tihožitij in portretov, ki jih je v zadnjih nekaj letih ustvaril akademski slikar Savo Sovre iz Ljubljane.

Ta dogodek bo povezan s koncertom Slovenskega baročnega tria iz Ljubljane ter s predstavivitvijo znanih kraških specialitet ter vin.

Obisk dr. Petra Venclja v Gorici

V petek, 29. 3., je državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj s sodelavcem Rudijem Merljakom obiskal Gorico in si ogledal obnovitvena dela Katoliškega doma. Predstavniki Katoliškega tiskovnega društva in Društva Katoliški dom so državnemu sekretarju razkazali celoten kompleks Katoliškega doma in dela, ki so v zaključni fazi. Seznanili so ga tudi s težavami in finančnim stanjem gradnje.

Spremembe in dopolnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Državni zbor Republike Slovenije je 25. januarja in 2. februarja 1996 sprejel nekatere spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Med drugim je spremenjen tudi 49. člen zakona, po katerem se je zavarovancu, ki po 1. 1. 1970 ni imel vsaj enega leta zavarovanja, vendar je dosegel vsaj eno leto zavarovanja v dobi od 1. 1. 1966 do 31. 12. 1969, starostna pokojnina odmerila od najnižje pokojninske osnove. Ta člen je Ustavno sodišče RS razveljavilo.

Po novem besedilu 49. člena se omenjenemu zavarovancu pokojnina za navedeno obdobje odmeri od **pokojninske osnove za njegovo dejansko strokovno izobrazbo v zadnjem letu zavarovanja**.

Na osnovi 298. člena omenjenega zakona lahko uživalec pokojnine, uveljavljene po starih predpisih, zahteva, da se mu pravice določijo po novem zakonu, če je to zanj ugodnejše.

Predlagam, da prizadeti upokojenci takoj vložijo zahtevo na ZPIZ, Kolodvorska ulica 15, SI - 1000 Ljubljana.

Le tako se jim bo pokojnina odmerila po novem, in sicer od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

Franc Nerat, Oberhausen

Zakaj se bom udeležil srečanja s papežem

Le še slab mesec nas loči od zgodovinskega dogodka, kakršnih je bilo v slovenski zgodovini malo, od prihoda papeža Janeza Pavla II. V Slovenijo bo prišel 17. maja. Večina ljudi, vernih in nevernih ter vseh ljudi dobre volje pričakuje papežev obisk z velikim veseljem in radostjo. Papežev prihod ni pogodu le majhni skupini neverujočih in nestrpnih ljudi. Svoje nasprotovanje razširjajo s pomočjo nekaterih medijev, ki jim neodgovorno prepuščajo prostor in čas. Njihov namen je jasen: ustvarjati slabo voljo, netiti nestrpnost do vere in Cerkve, odvrniti ljudi od udeležbe pri srečanjih s papežem.

Eden zadnjih primerov takšnega nasprotovanja je bil poziv ženske organizacije, ki deluje v okviru komunistične Združene liste, k protipapeškim in proticerkvenim demonstracijam pred ljubljansko stolnico v času papeževega obiska. Pisanje je izjemno žaljivo ne samo do vere in Cerkve ter papeža, temveč predvsem do vernih ljudi, zlasti žensk in mater. Zdi se, da so s to svojo namero prestopile prag dobrega okusa tudi pri ljudeh in ustanovah, ki Cerkvi niso blizu. Zavrnitev in obsodba njihovih pobud je bila popolna. Kljub temu so dosegle, kar so hotele: užalile in prizadele so veliko vernih ljudi!

Verni ljudje gledamo na obisk papeža Janeza Pavla II. predvsem v luči vere in Cerkve. V srečanjih z njim želimo utrditi svojo lastno vero. Ta namen lepo izraža geslo

oziroma vodilo priprav na njegov obisk: Oče, potrdi nas v veri!

Papež Janez Pavel II. prihaja v deželo, ki je komaj začela pisati abecedo samostojnosti in ki je komaj shodila v demokraciji. V deželo, ki je več kot tisoč let služila različnim tujim gospodarjem, a hkrati v deželo, ki je svojo 1250-letno zgodovino preživela le zato, ker so naši predniki sprejeli krščansko vero in se oklenili križa. Sedaj, ko bi se morala Slovenija po tolikih preizkušnjah in trpljenju razcveteti v državno samostojnost in neodvisnost in bi se nova setev morala razrasti za žetev v novem tisočletju, pa smo se ljudje spet znašli na razpotju. Življenjski pesimizem narašča, ljubezen do življenja usiha, med ljudmi vlada malodušnost, narodni voditelji se izgubljajo v nesmislih, prepirih in strankarskem besedičenju.

Slovenija, ki je premagala različne tuje jarme, je danes ujetnica sama sebe in svoje črnoglednosti. Zato potrebuje zaupanja vase, zaupanja v človeka, zaupanja v Boga. Potrebuje upanje, življenjski smisel, potrebuje nekoga, ki bo vre-

den zaupanja in ki ji bo pokazal pot v prihodnost.

Janez Pavel II. je človek, ki je prehodil pot od hude revščine do višine, ki meji na polnost duha; je osebnost, ki v svoji človeški veličini predstavlja svetovno avtoriteto, kateri prisluhnejo vsi. Zaznamovali so ga skoraj isti dogodki, kot večino Slovencev. Pozna pot trpljenja, zaničevanja, revščine in bolečine, pozna pa tudi način, kako iz teh stisk in preizkušenj izstopiti močnejši, popolnejši ter predvsem bolj človeški. S svojo življenjsko modrostjo in versko poglobljenostjo lahko nagovori vse: slovenskega dijaka in študenta, ki ne veda, kaj bo z zaposlitvijo; zaničevane in ponižane delavce, zlasti nezaposlene, ki ne najdejo dela; slovenske razumnike, ki si iščejo svoje mesto v življenju naroda; slovenske matere, razpete med družino in delovnim mestom, zaničevane in zasramovane, če se odločijo za tretjega ali četrtega otroka; slovenske očete, ki jih je poklicno delo preveč odtrgalo od družine in doma; slovenske izseljence in zdomce, ki jim tujina reže grenko pogačo in izsrkava njihove narodne korenine; bolne in trpeče, ki jih bolj kot telesna bolečina peče občutek zapostavljenosti, nepotrebosti in odrinjenosti...

Vsem tem in vsem drugim članom našega naroda bo očetovski glas Janeza Pavla II. povedal, da prihaja zato, da bi nam prinesel mir in tolažbo ter da bi nas vse potrdil v veri, upanju in ljubezni.

Janez Gril

Zapisali so...

Urša Matos v SLOVENCU

1. 4. 1996

"Prvi vtis je sivina, skozi katero ni videti konca. Vtis imamo, da se razmere slabšajo, da prizadevanje za našo pravdo peša, da naši zavezniki v strankah slovenske pomladi ne vedo, kaj bi počeli z nami, nasprotniki pa samo gledajo, kje se nam bo zalomilo."

S temi besedami je predsednik Nove slovenske zaveze nagovoril udeleženca občnega zbora tega društva. Po njegovem mnenju je to črnogledno sliko mogoče spremeniti zato, ker so se povezali zaradi notranje nuje, in ne zato, ker bi svet želeli obrniti ali ga osvojiti. "Postali smo pričevalci, glasniki in raziskovalci nekega časa, iz katerega smo kakor po čudežu izšli živi. Za nas je najpomembnejše, da vztrajamo. Komunizem je mrtev, ljudje, ki so bili njegovi nosilci, pa še pri dobrem zdravju. Vidimo jih, kako branijo svoje položaje in niso pripravljeni odstopiti niti za korak. Nismo pozabili, s kakšno ihto so hoteli ohraniti rdečo zvezdo na slovenski zastavi. Pri tem so vpili na vse strani, da bo to domobranska zastava. A čas dela za nas. Nova spoznanja potrjujejo tisto, kar smo trdili že leta 1941: bila je revolucija, bil je njen teror, bil je protikomunistični odpor, razvnela se je državljanska vojna, bil je povojni poboj."

Tine Velikonja je nato opozoril na uspehe, ki jih je dosegla Nova slovenska zaveza, od uspešnih lanskih spominskih slovesnosti na Teharjah, v Vetrinju, Rogu in ljubljanskem Cankarjevem domu ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne do postavljanja

spominskih plošč po slovenskih župnijah. Izdali so prvo knjigo o farnih ploščah in pripravljajo njeno nadaljevanje, izdali so kasete in plošče domobranskih pesmi, štirikrat na leto pa izdajajo tudi priljubljeno revijo Zaveza. Pa še to: ljubljanska mestna oblast je privolila v njihovo zahtevo, naj se Orlov vrh zavaruje kot spominski park. Na tem mestu bodo že letos postavili spominsko ploščo. S preteklim delom so zadovoljni, češ da so se primerno oddolžili vsem žrtvam komunističnega nasilja in padlim domobrancem. Nezadovoljni pa so, ker še vedno niso rešili vseh odprtih vprašanj glede domobranske vojske.

V času do letošnjih državnoborskih volitev bo program dela NSZ približno enak kot doslej. Po vsej Sloveniji bodo v župnijah postavili spominske plošče, na ljubljanskih Žalah pa bodo postavili tudi posebno ploščo v spomin na žrtve komunističnega nasilja v prestolnici. Ta naj bi stala približno 500.000 tolarjev. Spremljali bodo tudi postopek ustavnega spora zoper tako imenovane vojne zakone, saj menijo, da so pomanjkljivi, ker protikomunistični strani ne priznavajo nobene pravice. Če jim ustavno sodišče ne bo ugodilo, bodo svoje zahteve uresničili na mednarodni ravni. Sodelovali bodo tudi pri pripravi zakonov o popravi krivic in vojnih grobišč za obravnavo v državnem zboru.

V razpravi so še poudarili, da se odrekajo sramotno majhnim sredstvom, ki jih država namenja svojcem pobitih, in predlagali, da naj ta denar rajši namenijo za ureditev množičnih grobišč. Tudi letos bodo organizirali žalne prireditve ob dnevu mrtvih v Kočevskem rogu,

na Teharjah, Orlovem vrhu in drugih grobiščih.

Ivan Glušič v SLOVENCU

28. 3. 1996

Čeprav je predsednik takratne skupščine dr. Bučar leta 1990 razglasil, da je revolucija končana, lahko razočarani ugotavljamo, da še vedno traja. Vemo, da revolucija ni le mesarsko klanje, kar so si privoščili slovenski komunisti med sovražno okupacijo in po končani vojni, ampak tudi uporaba vseh nemoralnih in nedovoljenih sredstev za prevzem in ohranitev oblasti. V ta okvir pa spadajo vsi pritiski, grožnje, zastraševanje, šikaniranje, zavajanje, varanje, uporaba dvojnih meril, grozilna pisma, podtikanje, diskvalifikacije itd. Manjka samo še prek zvočnikov javno razglašena namišljena krivda tistih - najbolj poštenih, zaslužnih, pokončnih in značajnih osebnosti, ki jih je treba najprej kompromitirati, nato diskvalificirati..., potem pa bo spet vse tako, kot je bilo nekoč. Na primer, kako se trudi ZL s Kocijanččem na čelu, da bi diskvalificirali vsakogar, ki ni iz istega testa in malo drugače razmišlja kot oni. S kakšno ihto se Kocijančč zaganja v spoštovanega generalnega tožilca g. Drobničiča, da bi ga odstranil; ker ima čiste roke in čisto vest ter dela pošteno in v skladu z zakoni, ga Kocijančč strupeno sovraži. Seveda pa se temu ne gre preveč čuditi, saj se ti ljudje zgledujejo po svojih učiteljih in "vzornikih", ki so gojili in zasejali golide smrtnega sovraštva do svojih vernih rojakov in zdi se, da bronasti idoli sredi Ljubljane še vedno ščuvajo svoje učence in po-

danike iz svojih kamnitih prestolov k sovraštvo do nas.

Kar naj stojijo ti bronasti komunistični idoli sredi Ljubljane in drugih mest v sramoto njihovim učencem in v svarilo našim zamancem in naj pričajo o masakru in holokavstvu, ki so ga zagrešili komunistični krvoloki nad lastnimi rojaki - svojimi brati, po navdilih moskovske Kominterne! To je bila nizkotna komunistična izdaja našega naroda tuji zločinski ideologiji!

Franci Petrič v DRUŽINI **7. 4. 1996**

...Znani teolog Karl Rahner je ob prvih papeževih obiskih po državah sveta opozoril, naj nemo preštrevati imenitnike, ki se bodo udeležili papeževe maše, ne množic, ki se bodo zbrale; mislimo naj predvsem na to, kaj bo ostalo po papeževem obisku. Menim, da smo imeli v Sloveniji prav to pred očmi, ko smo se odločili za poglobljeno duhovno pripravo. Po papeževem obisku se ne bo nič spremenilo, če se ne bomo spremenili mi, ki živimo in oblikujemo krajjevo Cerkev na Slovenskem. Ta želja, da bi postala Cerkev na Slovenskem v novih družbenih razmerah živa in dejavnejša, se kaže v prizadevanjih za slovensko sinodo.

... Sporočilo, ki ga prinaša papež nam v Slovenijo, se ne bo dosti razlikovalo od tistih, ki jih je povedal že drugod po svetu. Vse stanove poziva, naj resno jemljejo svojo vero in poglobljajo svoj odnos do Kristusa. Duhovnike opozarja, naj zavzeto, goreče in z nedeljenim srcem opravljajo svoj poklic. Laike vabi, naj v skladu s

potrebami časa in evangelijem dejavno oblikujejo versko in družbeno življenje. Družinam postavlja za zgled življenje nazareške družine, njeno toplino in razumevanje. Kdor bi rad po obisku Janeza Pavla II. videl takojšnje sadove ali celo predpisoval velike socialne in še kakšne spremembe, je napačno precenil duhovno dogajanje. Samo revolucije so v družbi prinesle spremembe čez noč. Kakšne so bile posledice takih hitrih revolucionarnih sprememb, pa na Slovenskem dobro vemo in čutimo še danes. Če se torej ženske iz nekega bivšega sistema hočejo osramotiti z nekakšnimi demonstracijami, naj to počno na svojem dvorišču, saj so 45 let lahko krojile usodo žena v tej družbi, pa jim, kot kaže, ni uspelo kaj dosti narediti. Zakaj se zdaj vtikajo v občestvo verujočih?

Papeževa naloga je, da "potrdi brate v veri", zato si bomo vzeli k srcu spodbude in smernice, nikakor pa ne bomo delali le statistik in bilanc, koliko in kaj je bilo uspešno. Njegov obisk je za nas stopnica na poti stalne duhovne prenovne in pričakujemo, da bodo tudi tisti, ki jih sicer moti vsakršna priprava na srečanje s papežem razumeli naša prizadevanja in nam ne bodo metali polen pod noge. Nikogar ne silimo k pripravi na obisk in ne k srečanjem samim, ampak vsaj to, da bodo vsi spoštovali naše priprave in delo ter večinsko prepričanje praktičnih katoličanov. Je tako pričakovanje pretirano?

Danilo Slivnik v MAGU **3. 4. 1996**

...Tako smo zdaj pri samem Milanu Kučanu. Kdo pravzaprav je ta

mož in kakšno vlogo igra v slovenski politiki, odkar se je partija odločila za sestop z oblasti in uradno sprejela politiko tranzicije? Navzven je eden od najbolj priljubljenih politikov, človek, ki je visoko na vseh javnomnenjskih lestvicah in ki mu mnogi ljudje zaupajo, čeprav sploh ne vedo, s čim naj bi si ga bil prislužil. Toda to je le ena njegova plat. Druga je tista nevidna, skrita, pri kateri ima nalogo poskrbeti za čim večji "transfer" nekdanje nelegalne partijske politične in gospodarske moč v legalno večstrankarsko in po kateri naj bi se Slovenija spet spremenila v nekoliko večjo "partijsko gubernijo". Protislovje ni nelogično, ampak le navidezno; Milan Kučan deluje pač v skladu z interesi stranke, ki ji je nekdaj pripadal in kateri ne more uiti. In to je bržčas tudi razlog za njegovo kronično politično "amnezijo". Tako je zmeraj enako: pri dogodkih v Depali vasi ni nič vedel, pri aferi z mariborskim orožjem ni nič vedel, za nelegalno lastninjenje ni tako rekoč še nikoli slišal, gospodarske malverzacije v nekaterih velikih slovenskih podjetjih (v Vidmu, v Tamu, v Hitu, v Saftiju, v Iskri itd.) so mu povsem tuje, gospodarski propad Slovenije je izmišljen itd. Skratka: človek nič ne ve.

Zanima nas, ali morda ve vsaj to, kje je denar od partijske članarine, ki je bila konec leta 1989 vredna 17,4 milijona nemških mark in ki jo je takratno vodstvo spravilo najprej "na varno" v Trst, potem pa na skrite račune v švicarskih in nemških bankah... To zadnje zanima podpisanega tudi kot nekdanjega člana CK ZKS, saj bi navsezadnje lahko dobil kakšen tolar nazaj...

anglija

Pred kratkim smo lahko v enem vodilnih angleških dnevnikov brali zanimivo zgodbo o dogodku, ki se je zgodil v kapeli sv. Jurija v znamenitem kraljevem gradu Windsor v bližini Londona.

Cerkveni zbor tamkajšnje anglikanske kraljevske kapele je v javnem razpisu iskal nove pevce. Prijavila se je tudi gospa, žena anglikanskega duhovnika (doktorica psihologije in študentka teologije), ki poje odličen bariton in je že bila pevka, oziroma pevec, v prvovrstnem angleškem pevskem zboru. To pa pri njenem potegovanju ob razpisu za glas baritona v windsorskem cerkvenem zboru ni zadostovalo. Ko so ugotovili, da je prijavljeni kandidat za bariton ženska, ne pa moški, so jo odklonili z izgovorom, da v 644-letni zgodovini tega zbora še nikoli v njem ni pela ženska. Gospa se je pritožila na razsodišče za spolno diskriminacijo, a je pritožbo izgubila s pojasnilom, da je omenjeni pevski zbor ustanovila anglikanska Cerkev v dobrodelne namene, zato kapela sv. Jurija ni vezana na določbe zakona glede spolne diskriminacije.

Opisani dogodek je v angleškem javnem življenju postal predmet mnogih komentarjev in polemik. Anglikanska Cerkev, ki je z največjo lahkoto zavrgla 2000-letno tradicijo duhovništva moških in sprejela ženske v to službo, ne nadoma ni voljna spremeniti "rasno-razlikovalne" tradicije enega

njenih pevskih zborov in sprejeti žensko, ki odlično poje moški glas.

Čeprav je ta zgodba za današnji čas dokaj smešna in neumna, pa vendarle kaže na dosti čudne in nedosledne razmere, ki vladajo v anglikanski Cerkvi. Zdi se, da je njim bolj sveta, današnjemu času oddaljena in dostikrat dokaj nesmiselna, angleška tradicija kot pa častitljivo, že dva tisoč let ustaljeno krščansko izročilo. Svojeja angleškega se oprijemljejo kot pijanec plota, krščansko tradicijo pa podcenjujejo in z lahkoto zavžejo. Pri tem se kažeta dve strani medalje te angleške Cerkve: pretirana naprednost za vsako ceno in skrajno nazadnjaštvo.

V. S.

Naše male katoliške skupnosti, raztresene po Veliki Britaniji in drugod po Evropi, so podoba tiste prve Cerkve velikonočnega jutra. Prav nič triumfalna, prej skromna in boječa. Pa tako zelo, zelo človeška. In kot taka je bila vred-

na sprejeti vstalega Gospoda. On sam je postal njena moč in ji dal pogum, ki ga ni izgubila v dvajsetih stoletjih svoje nenehne pomladi. Cerkev velikonočnega jutra! Naj postane podoba naših krščanskih skupnosti. Majhne so, večkrat utrujene, ostarele in boječe. V manjšinskih (zdomskih in izseljenskih) razmerah jih skrbi negotova prihodnost, podobna tisti, ki je prevzela skupnost prvih učencev in skupino žena, ki so prve prišle k Jezusovemu grobu. Naj kot take postanejo vredne sprejeti vstalega Gospoda! On sam naj postane njihova moč in jim da pogum za preživetje! V svežini velikonočnega jutra naj zaslišijo veselo oznanilo: "Ne bojte se! Gospod je vstal."

Da si nabiramo vedno novih moči za naprej dokazujejo naša srečanja ob slovenskih mašah, ki jih poživljamo tako, da se manjše skupnosti ob župnikovih obiskih med seboj obiskujejo. Tako je že ustaljena navada, da pridejo rojaki iz okolice Leedsa k slovenski maši v Derby in obrnjeno: rojaki iz

Krst male Diane Dolinar v Londonu na kliniki Harley Street

Derbyja vrnejo obisk tako, da se udeležijo maše in srečanja v Rothwellu. Nekateri z območja Leedsa pa se udeležujejo slovenskih maš tudi v Keighlyju nad Bradfordom. Vsi skupaj pa radi pridejo k sv. maši v Rochdale, posebno za božič in veliko noč.

Krst male Diane Dolinar

Starši Zdravko in Helena Dolinar iz Preserij (župnija Homec pri Kamniku) so v nedeljo, 3. marca, prinesli enoletno hčerkico Diano za operacijo srčka na kliniki Harley Street v Londonu. Očka Zdravko je v času, ko sta Helena in Diana bivali v bolnišnici, stanoval v Našem domu. Tik pred dokaj tvegano operacijo smo ugotovili, da mala Diana še ni bila krščena. Starši so želeli, da njuna hčerka prejme zakrament sv. krsta. Povabili so slovenskega župnika v Londonu, g. Cikaneke, da je v sredo, 6. marca, krstil malo Diano kar na kliniki. Za namestnika botrov, zakoncev Avbelj, so starši in župnik naprosili g. Vilija Savriča, ki je družino Dolinar sprejel ob njihovem prihodu v London na letališču Heathrow in jih spremljal na kliniko ter nato ves čas obiskoval.

Operacija srčka Diane je lepo uspela in v tem času, ko o tem poročamo, so se Dolinarjevi že vrnili domov. Slovenska katoliška skupnost v Angliji želi, da bi Diana popolnoma okrevala od težke operacije in da bi po krstu, ki ga je prejela v Londonu, rasla in se krepila, polna modrosti, božja milost pa naj bo vedno z njo.

ŽPS

avstrija

DUNAJ

Postni čas se izteka. Vsako sredo zvečer smo se zbirali v Slovenskem pastoralnem centru ter v duhu in molitvi križevega pota podoživljali trpljenje našega Gospoda Jezusa. Večer smo sklenili z molitvijo rožnega venca in z zanimivimi meditacijami, ki nam jih je prebiral naš dušni pastir.

Srečanj so se udeleževali bolj ali manj isti verniki. Posebej je treba pohvaliti tiste, ki stanujejo daleč zunaj Dunaja, pa niso manjkali nikoli.

Duhovna obnova 23. in 24. marca:

Duhovno obnovo imamo dvakrat letno; v adventnem in postnem času. Na letošnjo postno duhovno obnovo je naš dušni pastir g. Štekl povabil dr. Zdešarja iz Münchna.

Žal je moral g. Zdešar zaradi boleznih v zadnjem hipu svoj prihod odpovedati. Čeprav je bilo v tako kratkem času zelo težko najti duhovnika, je g. Štekl uspelo dobiti patra Jožeta Lampreta iz Gradca, ki je "vskočil" in vodil duhovno srečanje. Imel je zelo zanimivo in razgibano razmišljanje. Po končani meditaciji in pogovoru ter spravevanju vesti smo imeli priložnost za sveto spoved. Kot po navadi je bila druga meditacija v nedeljo med sveto mašo.

Cvetna nedelja

Skupna blagoslovitev zelenja naše in sosednje avstrijske skupnosti je postala že kar tradicionalna. Oba dušna pastirja sta tudi letos pred našo cerkvijo po kratkih nagovorih blagoslovila oljčne vejice in šopke mačic. Butare, kot smo jih vajeni v Sloveniji, tu niso običajne. Tudi letos smo se vključili v akcijo za pomoč pri zidavi nove cerkve v župniji sv. Lucije pri Portorožu in naročili pri njih oljčne vejice. Pri tem je imela veliko zaslug gospa Karmen Fabi, ki je po Dunaju in v

Tako dunajski Slovenci na cvetno nedeljo že nekaj let obhajamo skupaj z župnijo Kristusovega vstajenja pred cerkvijo Srca Jezusovega blagoslov oljčnih vejic in drugega zelenja.

(Nizozemska) Zadnje slovo Slovencev iz Belgije in Nizozemske od svojega duhovnika, domoljuba in narodnega buditelja msgr. Vinka Žaklja

(Nizozemska) Ne žaluj, ne išči mojega groba, ne žaluj za menoj...
(Molitev na gori - Vinko Žakelj).

okolici zbrala 20 župnij, ki so se zanimale za oljčne vejice oziroma za prej omenjeno akcijo.

Po blagoslovu zelenja smo Slovenci zapeli pesem Kraljevo znamenje križ stoji. Avstrijska skupnost Kristusovega vstajenja je nato v procesiji ob spremljavi pihalnega kvarteta krenila proti svoji cerkvi, mi pa v svojo, kjer smo imeli slovesno bogoslužje z branjem psaljsona.

Po maši smo se kot po navadi zbrali v naši dvorani in v pogovoru ob kavi in čaju preživeli nekaj časa skupaj.

*Lep pozdrav z Dunaja.
Darja Belak*

LINZ

Na praznik Brezmadežne nas je v našem centru obiskal sv. Miklavž, ki je obdaril vse navzoče otroke.

Sveti Miklavž je med drugim otroke vprašal, ali hodijo vedno v tako velikem številu k sveti maši. Otroci so oklevajoče odgovarjali, da so bolj ali manj vedno "pridni" in da so pripravljeni priti k vsaki sveti maši, seveda samo v spremstvu svojih staršev.

Na drugo adventno nedeljo sta v našem centru obhajala rojstni dan g. Vikica in g. Ivan. Ob tej priložnosti so jima vsi Slovenci voščili še na mnoga leta in se jima hkrati zahvalili za njuno požrtvalno delo za naš center. Za njuno pogostitev se jima zahvaljujemo.

Sredi decembra je naš slovenski zbor nastopil v uršulinski cerkvi, kjer je bila revija božičnih pesmi. Nastopile so razne narodnostne skupine (avstrijska, hrvaška, madžarska, češka, poljska, slovaška in slovenska). Proslava je trajala skoraj dve uri.

Vsaka narodnost je tudi kratko poročala o božičnih običajih v lastni domovini. Pevsko revijo je organiziral referat za tujce.

Na praznik svetega Štefana smo praznovali tako imenovano božičnico. Po sveti maši ob štirih popoldne smo se zbrali v centru. Po kratki duhovnikovi zahvali se je začelo prijetno praznovanje. S temi vtisi smo šli v novo leto 1996.

V decembru je našega g. Lavriča Cirila obiskala njegova nečakinja iz Ljubljane. Za njeno skrb do svojega strica med njegovo boleznijo se ji prisrčno zahvaljujemo. Njegova obiska je bil g. Lavrič posebej vesel, saj je med njegovo boleznijo bilo iz Slovenije zelo malo obiskov.

Karmeličanke v Linzu, pri katerih imamo slovensko mašo, so prosile našega rojaka g. Leona Humarja, da je v njihovi cerkvi javno razstavil svoje jaslice. Te so pravo umetniško delo, v katero je vloženo ogromno skrbnega in natančnega dela. Resnično so vredne ogleda.

*Za skupnost iz Linza
Anton Zore*

(Opomba: omenjeni članek smo na uredništvo prejeli z zamudo. Cenjeni slovenski skupnosti iz Linza se uredništvo opravičuje za tako pozno objavo njihovega poročila.)

PREDARLSKA

Velikonočna duhovna obnova

Cerkev na Slovenskem in vsa domovina se pripravljata na obisk sv. očeta Janeza Pavla II. To je zgodovinski dogodek za Slovenijo in enkratna priložnost, da se osebno srečamo s Kristusovim namestnikom na zemlji. Veliko zunanjih priprav in drugega dela je potrebno; a vse to bi bilo zaman, če bi zanemarili duhovno pripravo, ki bo segla v človekovo srce in dušo in ga osebno nagovorila. Doma in po svetu med Slovenci se veliko moli, v ta namen imamo tudi razna duhovna srečanja. Slovenci v Vorarlbergu smo imeli v postnem času križev pot in druge pobožnosti, pa tudi duhovna obnova za veliko noč je bila temu posvečena.

Na tiho nedeljo, na katero smo se zbrali k duhovni obnovi, se začne bližnja priprava na praznik Gospodovega trpljenja in vstajenja. Že čas sam nas nagovarja k

razmišljanju in podoživljanju teh skrivnosti. Pri duhovni obnovi smo nadaljevali lansko premišljevanje, ko so bile na vrsti božje zapovedi na podlagi razlage novega Katekizma Katoliške cerkve. Pri lanski duhovni obnovi smo premišljevali o prvih petih, ostala so prišla na vrsto letos.

Predavatelj nam je natančno predstavil zapovedi - od šeste do desete. Vsaka zase je dana za človeka, da ne bi ničesar, kar dela, ne okrnilo njegovega dostojanstva in osebnosti. Vsaka mu je v pomoč in spodbudo pri izpolnjevanju božje volje. Zapovedi niso dane zato, da bi človekovo svobodo okrnile. Po njih najde pravo razmerje do Boga, človeka in stvari, ki so mu dane, da jih uporablja. Človek je bitje, ki se neštetokrat znajde v dvomih, negotovosti in krizi. Takrat išče izhod in pomoč. Najboljši in najzanesljivejši odgovor bo našel v zapovedih, saj te razlagajo npravni nauk in ga usmerja k pravemu cilju. Vedno in povsod mora biti v

ospredju človekova volja - živeti in delati za odrešenje.

Pri premišljevanju zapovedi smo znova spoznali božjo skrb za vsakega izmed nas. Kako drugače in lepše bi bilo življenje, če bi se jih držali in jih izpolnjevali. Koliko krivic, sovraštva, laži, kraje, odpadov, ločitev, ubojev in drugih grehov je, ker se te zapovedi tep-tajo. Bog jih je dal in razglasil za vse - od prve do zadnje. Človek pa je zavrnil številne od njih, zato vnaša nered v svet. Pogoji za sožitje med ljudmi in normalen potek življenja je izpolnitev celotnega dekaloga, kot ga je Bog razglasil.

K prijetnemu razpoloženju je pripomoglo lepo in toplo vreme, ki je nastopilo po dolgem zimskem času. Predvsem pa nas je pripravljala na bližnje praznike lepo podana in globoko izrečena predavateljeva beseda. Pred mašo smo opravili spoved, kot se za veliko noč spodobi in z daritvijo sklenili duhovno srečanje. V nagovoru pri mašni daritvi nam je še enkrat zaželel veliko poguma pri izpolnjevanju zapovedi in ob

(Francija) Utrinek s srečanja na ambasadi 14. marca letos

obujenju Lazarja od mrtvih (evangeljski odlomek te nedelje) usmeril naš pogled na Kristusovo vstajenje in poveličanje kot poroštvo našega vstajenja. Obenem je naglasil pomen obiska sv. očeta v Sloveniji in vse povabil na srečanje z njim.

Hvaležni smo škofiji, ki nam omogoča vsako leto duhovno obnovo, in vsem, ki pomagajo pri njej: pevcem, bralcem, ministrantom in tistim, ki se je udeležijo. Potrebni bi jo bili tudi drugi, pa zgleda, da jih je duh časa preveč zasvojil in nimajo poguma globlje zaživeti svoje vere. Čas pa neusmiljeno beži. Za delo bo treba dati odgovor in prinesiti sadove. Za prve ne bo težko. Drugače bo za tiste, ki zdaj ne najdejo časa za Boga in osebno posvetitev. Kako se bomo opravičevali pred večnim sodnikom? Zato delajmo, dokler je mogoče!

Srečanje z Lojzetom Peterletom

mislijo dr. Janeza Zorca. Na pianino je lepo in virtuosno igral g. Simon Vidmar. Peli pa so: g. Maksimiljen Valant, Ciril Valant, Gregor Vidmar in Patricija Valant. Presenetili so nas, saj so vsi bili oblečeni v majice SKS. Njihovega lepega, bogatega petja v cerkvi in na raznih proslavah si še želimo.

Med govorom nam je g. Lojze nanizal zgodovinski in stvarni pregled dogodkov v Sloveniji in po svetu po letu 1991. Njegove lepe in globoke misli so nam omogočile nov in pravi pogled na perspektive slovenskega naroda ter

temeljni pogled na evropsko politično stvarnost. Mnoge stvari nam je prikazal v pravi luči in svetlobi, v zaupanju slovenskemu narodu in tudi nam zdomcem. Dotaknil se je volitev na koncu tega leta in nam dejal, da še niso oblikovali načina volitev za zdomce. To vprašanje najbolj zanima slovenske rojake na tujem, ker bi končno le radi vedeli, kam nas bodo postavili in če bomo sploh smeli voliti. Vprašanja, ki smo mu jih postavili, so se vrtela okoli te osi. Vsi zdomci bi radi namreč imeli svojega predstavnika v slovenskem parlamentu. Samo tak človek bi nam koristil in bi nas lahko pravilno zastopal doma in po svetu.

G. Lojze je vsem zaželel vesele velikonočne praznike in se zahvalil za ta lepi večer, ki je bil koristen za vse navzoče.

Po govoru in odgovorih na vprašanja smo bili vsi povabljeni na prigrizek, ki so nam ga pripravile pridne roke naših kuharic. Marsikateri se je hotel osebno pogovoriti z g. Lojzom Peterletom, tako se je pogovor zavlekel pozno v noč.

Srečanje naše mladine s slovenskimi gospodarstveniki

V soboto, 10. februarja 1996, je bilo v Parizu prvo srečanje predstavnikov slovenskih podjetij v Franciji z našo mladino. Ideja samega srečanja se je rodila ob dejstvu, da mnogi dijaki in študentje iščejo ali poletno delo ali prakso v podjetjih. Seveda lahko vsak išče posamezno, vendar se nam je zdelo, da bi bili skupni napori uspešnejši. Tudi znanje slovenščine je lahko prednost za fran-

francija

PARIZ

Srečanje z Lojzetom Peterletom

V nedeljo, 10. marca 1996, se je v slovenski dvorani mudil g. Lojze Peterle. Njegova navzočnost je tja privabila mnogo Slovencev iz Pariza in okolice. Srečanje je pripravilo Društvo Slovencev v Parizu. Med nami je bil tudi veleposlanik dr. Andrej Capuder z ženo Majdo.

Program srečanja je potekal pod lepo in jasno besedo ter globoko

cosko-slovenska podjetja. Škoda je, da gospodarskih odnosov med našima dvema domovinama ne poznamo dovolj, da slovenski predstavniki v Parizu in okolici tako malo vedo o nas. Zato smo se odločili, da poskusimo pripraviti takšno srečanje.

Zadeva ni bila tako preprosta, kot bi se zdelo na prvi pogled. Treba je bilo najti naslove. Največ naslovov je posredovalo veleposlaništvo v Parizu. Potem smo poskusili stopiti v stik s podjetniki, ki so zelo zaposleni. Na začetku je bilo tudi nekaj nezaupanja. Večina predstavnikov, ki smo jih tudi obiskali in jim vse razložili, nam je obljubila, da se bo srečanja udeležila. Znanja slovenska prisrčnost in pripravljenost je na koncu koncev le delovala, kot smo pričakovali.

O poteku sestanka bi lahko najbolje povedali naši dijaki in študentje, ki jih je zadeva najbolj zanimala. Njihova udeležba in veliko število vprašanj pričata, da je bilo zanje srečanje potrebno. Gospodarstveniki so nam na kratko predstavili podjetje ter povedali o težavah in perspektivah. Tako vsaj poznamo vzroke za uspešnost podjetja Gorenje, za konkurenčnost Adrie itd. Med pogovorom je naša mladina lahko spoznala, da je skrivnost uspeha vodilnih ljudi predvsem v iznajdljivosti, delu in pridnosti.

Seveda je bil to še le prvi poskus, kar pomeni, da ni šlo brez pomanjkljivosti. Prepričana sem, da je veliko takih, posebno med mladimi, ki naslednje srečanje že nestrno pričakujejo.

dr. Antonija Bernard

Obetavno srečanje

V soboto, 10. februarja 1996, ob 15. uri se je v prostorih gimnazije Harri IV srečala pariškoslovenska mladina s slovenskimi gospodarstveniki v Franciji (želja gospe Bernardove se je uresničila; op. urednika).

Na pobudo ge. Antonije Bernard in ge. Eve Sutlič se je to gospodarsko in informativno srečanje zelo lepo izteklo.

Srečanja so se udeležili naslednji predstavniki: ADRIA airways (slovenska letalska družba), Gorenje Sidex (uvoznik gospodinjstskih aparatov), Trivit (gradbeni in montažni material), Malarija (zasebno podjetje za stenske tapete) in slovenska ambasada v Parizu.

Povabljeni so bili tudi predstavniki Cimosa, Leka, Iskre, Slovenijalesa in Kompassa, pa se žal srečanja niso mogli udeležiti. Naj še dodam, da tudi pri mladih ni bilo toliko zanimanja, kot smo ga pričakovali. Srečanje je bilo namenjeno bolj trgovskim študentom, čeprav je ob srečanju vsak

našel kaj s področja, ki ga je zanimalo. Danes so zelo iskane in priljubljene obvezne prakse v vseh podjetjih za bodoči poklic. To srečanje je bilo zanimivo prav v tem smislu. Zavedati se moramo, da nam v današnjih težkih gospodarskih razmerah slovenščina daje veliko ugodnost.

Upamo, da tovrstno srečanje ni bilo zadnje. Lepo bi bilo, ko bi se ponovilo vsako leto. Naj za konec dodam, da se je na taka srečanja treba resno pripraviti in vedeti, kaj od naših gospodarstvenikov pričakujemo.

Klemen Ložar

Kratka zgodovina Slovenije (Petite histoire de la Slovenie)

G. Česnik me je prosil, da bi napisala par stavkov o svoji "Kratki zgodovini Slovenije", ki je pravkar izšla pri Slovenskem inštitutu v Parizu. Z veseljem odgovarjam na njegovo prošnjo.

Knjigo sem napisala že pred dvema letoma, vendar sem dolgo iskala založnika, kajti nobeden ni

Spominski posnetek s sestro Paolino

želel tvegati denarja in ugleda za zgodovino tako nepoznane in po njihovem tako negotove države. Tudi na Slovenskem inštitutu, kjer me sicer poznajo kot resno rusistko, so imeli pomisleke.

Knjigo sem napisala zato, ker me je bilo kot Slovenko sram, in sem ugotovila, da nas Francozi ne poznajo. Ta narod nima na razpolago nobenega vira, ki bi jim prinesel vsaj osnovne podatke o preteklosti slovenskega naroda. Knjiga obsega kratek pregled celotne zgodovine slovenskih krajev, in to od prazgodovine do samostojnosti. Pomembni dogodki so nakanjani samo v glavnih orisih, kajti za podrobno obdelavo bi bilo treba desetkrat več strani, kot pa so mi jih določili. Tako bo slovenski bralec, ki že dobro pozna vsaj nekatere podrobnosti naše zgodovine, morda malo razočaran. Knjiga je namreč namenjena predvsem Francozom, ki jim ni tako lahko doumeti posebnosti naše preteklosti, saj se v marsičem razlikuje od njihove. Morda je najbolje, da navedem nekaj najpomembnejših poglavij: Prvi prebivalci.

(Torfou) Pokojni Štefan Horvat

Fevdalna doba, Začetek kulture (protestantizem in katoliška reforma), Vloga v Avstriji, Veliki Slovenci 19. stoletja, Politična uveljavitev v drugi polovici 19. stoletja, Vojne 1914-1918 in 1941-1945, Medvojna doba, Titova Jugoslavija, Samostojnost. Delo je bilo kar težavno, kajti iskati resnico v naši preteklosti ni tako lahko. Tolažim se z mislijo, da sem poskušala pisati s poštenim namenom in pa s tem, da bo to samo uvod, ki bo služil kot izziv za prihodnje delo.

Nekaj praktičnih podatkov:

Naslov:

Gospa Antonia Bernard
Petite histoire de la Slovenie

Založnik:

Institut d'études slaves; collection "Cultures et sociétés de l'Est," cena 90 frankov. Knjiga je naprodaj v večjih univerzitetnih knjigarnah (Gibert, PUF, v knjigarnah Fnac). Lahko jo tudi naročite pri vašem knjigarju ali pa kar pri založniku (Institut d'études slaves, 9, rue Michelet, 75006, Paris).

(Opomba uredništva: Prav bi bilo, da bi vsaka slovenska družina, ki biva v Franciji, imela to knjigo na knjižni polici in s tem pokazala, da se zanima za vse, kar se v Franciji dela, piše in pričuje v prid naše domovine!)

Antonija Bernard

TORFOU (Essonne)

Na praznik Marijinega oznanjenja, 25. marca, smo ob lepi udeležbi rojakov in domačinov pokopali Štefana Horvata. Pokojni je bil rojen leta 1911 v Bodoncih v Prekmurju. Leta 1936 je prišel v Franci-

jo, najprej v Loiret, pozneje si je z ženo kupil majhno hišo z vrtom v Torfouu. Leta 1956 mu je umrla žena Marija, rojena Dogar. Po dveh letih se je v Tivernonu poročil z Marijo Hajdinjak, roj. Zadravec. Poleg dela v tovarni se je Štefan, dokler mu je zdravje dopuščalo, rad ukvarjal s čebelarstvom in rejo kokoši. Z ženo Marijo sta bila zelo gostoljubna in nihče ni odšel od njih praznik rok. Zadnja leta ga je mučila bolezen, zaradi česar sta se oba morala zateči v dom za stare ljudi. Pogrebne obrede sta opravila g. Čretnik in g. Retelj.

Vsi znanci in prijatelji izražajo gospe Mariji in sinu Jožetu, ki živi v Prekmurju, sožalje.

Žena Marija se zahvaljuje vsem, ki so jima pomagali in ji pomagajo, posebej še g. Gustiju Palu in njegovim iz Bliguyja.

ST. DENIS

Da je naše življenje kratko in negotovo, da ne vemo ne ure ne dneva, kot pravi Sveto pismo, da

Pokojna Ana Pugelj

ni vrstnega reda za poslednje dejanja človekovega življenja, za smrt, smo spet začutili ob smrti in pogrebu ANE PUGELJ iz St. Denisa pri Parizu. Rojena je bila leta 1944 v družini Farkaš na Hotizi, v Franciji pa se je poročila z Marjanom Pugljem. V njunem skupnem življenju so se jima rodili trije sinovi. Preizkušnja, ki je zadela njeno družino, in bolezen, sta ju zgodaj, prezgodaj, strli. Tako se je že 23. marca 1996 končala njena življenjska pot. Od nje smo se poslovili v tednu pred cvetno nedeljo, v sredo, 27. marca 1996, v cerkvi v St. Denisu, nato pa še na pokopališču, kjer smo v njenem materinem jeziku, v slovenščini, zmolili Gospodovo molitev Oče naš ter ob koncu zapeli pesem Marija, mati ljubljena. Možu Marjanu in sinovom izrekamo iskreno sožalje, sožalje, ki ga preveva krščansko upanje v božjo dobroto in življenje pri Bogu.

Družina pokojne Ane Pugelj se zahvaljuje vsem, ki so jim stali ob strani, jim pomagali, za pokojno molili in s svojo navzočnostjo na pogrebu pokazali spoštovanje do pokojne in do njene družine.

CHATEAUROUX (Indre)

Na binkoštni (risalski) ponedeljek, 27. maja 1996, se bomo spet zbrali k skupni slovenski sveti maši ob 10. uri. Na to vsakoletno srečanje povabite vse rojake in njihove družine.

Uredil
Silvester Česnik

nemčija MÜNCHEN

24. marca smo pripravili **materinski dan**, osrednjo kulturno prireditev v naši župniji. Naši šolarji so se na to prireditev pripravljali pod vodstvom Melite in Mateje že od začetka šolskega leta.

Letos so uprizorili priljubljeno otroško igrico Jana Malika "Žogica Nogica". Vsebina je bila našim mamam najbrž že dobro znana iz mladosti. Osamela babica in dedek se dolgočasa v svojem stanovanju. Ne lajna, ne boben ju ne kratkočasa več. Nekega dne pa skozi okno prileti žoga. To ni bila navadna žoga. Znala je govoriti, jesti in sploh je bila zelo vedoželjna. Dedku in babici se je takoj priljubila in hitro sta se napotila kupit mleko in kruh za lačno žogico. Mala razposajenka je medtem veselo skakljala po

stanovanju in po nesreči razbila lonček. V strahu, da bo kregana, je zbežala z zmajem Tolovajem, ki jo je zapeljivo vabil na polet visoko nad oblake. Premetenež jo je hotel uporabiti kot igračko za svoje zmajčke. Babica in dedek sta bila zelo žalostna, ker doma nista več našla svoje žogice Nogice. Iskala sta jo povsod. Pri stražniku, vojaku, kralju Matjažu, strašilu Motovilu, kužku Postružku in ptičku Kraljičku. Ta jima je povedal, kje se skriva mogočni zmaj Tolovaj. Dedek in babica sta pred zmajevim brlogom pogumno zaigrala na boben in lajno, kar je Tolovaja strašno razhudilo. Poslal je svoje zmajčke s prošnjo, naj utišajo oba razgrajača. Toda dedek in babica sta s pomočjo otrok zmajčke odpihnili. Enako se je zgodilo tudi mogočnemu zmaju Tolovaju. Žogica Nogica je bila rešena in se je vesela vrnila k babici in dedku.

Zahtevno igrico so otroci odlično uprizorili. Mojca je duhovito upodobila navihano Nogico, Neža je doživeto zaigrala babico, Lovro je

Nastopajoč pri proslavi materinskega dne v Münchnu

Naši šolarji so nas z lepim nastopom prijetno presenetili.

bil dedek, Aleksander pa možat zmaj Tolovaj. Drugi šolarji so korajžno nastopili v številnih vlogah, ki jih igrice ponuja. Še posebej doživeto je bilo strašilo Motovilo. K uspehi predstavi pa je pripomogla Veronikina kulisa, kostumi, Aleksandrova harmonika, pa skrbno izdelani rekviziti. Vsem neobičajnim sodelavcem najlepša zahvala.

Šolarji so nam zapeli tudi več slovenskih pesmi. Najprej zborček mlajših, nato pevski zbor starejših šolarjev. Posebno glasbeno darilo pa sta mamicam pripravila Mirjam s flavto in Aleksander s harmoniko. Lep večer je zaokrožil naš dekleški pevski zbor, ki nam je pod vodstvom ga. Marjance Bolčina ubrano zapel štiri slovenske narodne. Vsi nastopajočji so se na koncu z rdečim nageljčkom in pesmijo poklonili svojim materam in s tem izrazili hvaležnost za njihov trud.

Med postnim časom smo imeli vsak petek **križev pot**. Obisk je bil sorazmerno dober. Na cvetno nedeljo smo imeli tradicionalno procesijo z butarami in oljčnimi vejicami. Zaradi velikonočnih

počitnic je bila udeležba nekoliko manjša kot običajno, butarice s slovenskimi barvami pa so nam približale košček domovine.

OZANILA

München

Naše maše so v cerkvi Svetega Duha na Talstr. zraven Marienplatz ob 17.30. Ta ura velja za poletni čas do konca avgusta. Pol ure pred mašo je vedno priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu se bere maša za vse navzoče in njihove pokojne. Pol ure pred mašo molimo za duhovne poklice in mir v svetu.

V maju bodo **šmarnice** od ponedeljka do petka ob 19.00 v farni kapeli na Liebigstrasse 10. Ob sredah in petkih bo šmarnična pobožnost združena s mašo.

V četrtek, 16. maja, je **vnebohod**. Praznična maša bo ob 19.00 v hišni kapeli.

Na **binkoštni ponedeljek**, 27. maja, ki je nezapovedan praznik, bo maša ob 19.00 v župnijski kapeli.

Šola v našem župnišču bo 4. in 11. maja ob 9.00 in 11.30.

Slovestnost **prvega obhajila** bo 12. maja. Prosimo farane, da se tega župnijskega praznika udeležijo v čimvečjem številu in s svojim zgledom spodbudijo mlade kristjane h poglobljenemu krščanskemu življenju.

Waldkraiburg

Maše bodo v farni cerkvi Kristusa Kralja 4. in 18. maja ter 1. in 15. junija ob 19.00. Pred mašo možnost za spoved.

Rosenheim

Maše v kapucinski cerkvi pri pokopališču bodo 12. in 26. maja ter 9. in 23. junija ob 11.15. Pred mašo spovedovanje.

Freilassing

Maši bosta 12. maja in 9. junija v farni cerkvi ob 16.00.

OBERHAUSEN

Letošnja počasi prihajajoča pomlad nam kar ne more prepričljivo pokazati svoje blagodejne moči. To se kaže ne le v življenju narave, marveč tudi med nami.

Smrt je spet stegnila s svojo roko po naših vrstah. V Essnu je preminil g. Franc Pelko. V Oberhausnu pa je nenadoma v starosti 70 let zaspala gospa Silva Dobnik. To je v manj ko letu dni že tretja smrt v eni rodbini. Tako je na poseben način preizkušena rodbina Križančevih in vseh njihovih sorodnikov, ki so dolga leta zelo povezani s slovensko katoliško skupnostjo v tem mestu.

Mnogi Slovenci so v teh preizkušnjah z njimi zelo povezani, kar jim gotovo v tej uri veliko pomeni. Bolečine in teže pa ne more od-

Mladi iz Oberhausna na smučarskem tednu na Voglu

straniti. Vendar je taka naša usoda. Vse je v božji roki, tudi naše življenje. Tolažba je torej le v veri. S to pa smo se v lepem številu udeležili pogreba in tako ne le opravili našo dolžnost, ampak zavzeto sodelovali v priprošnji za zveličanje duš pokojnih.

Če omenimo še smrt dveh duhovnikov, Cirila Lavriča iz Avstrije in g. msgr. Vinka Žaklja iz Belgije, ki je tudi nenadno izgubil življenje v prometni nesreči, tedaj je mera žalosti za naše človeške moči v skupnosti polna.

Tako je po človeških merilih. Bog, gospodar življenja od začetka do konca, pa bolje ve, čemu je bilo to potrebno. Njemu prepuščamo sodbo.

V začetku druge polovice marca smo imeli slovenski izseljenski duhovniki iz Evrope sestanek v Kemptenu. O tem boste brali na drugem mestu. Sam naj pripomnim le to, da je bilo srečanje namenjeno razpravi o praktični pastoralni dejavnosti med našimi rojaki v evropski tujini. Imeli smo si veliko povedati in spoznali,

kako različne so naloge med rojaki že po Evropi.

Zadnji teden marca smo bili z manjšo skupino slovenske mladine na smučarskem tednu na Voglu. Imeli smo srečo in ujeli dva zelo lepa in sončna dneva, pa tudi drugo ni bilo izgubljeno. Slovenske gore v snegu so res nekaj izjemnega, in če je to bohinjski kot, tedaj je naravnih lepot v visokogorskem svetu več kot dovolj. Domov smo se vrnili veselo in srečno.

Zimovale smo tudi v kuhinji in jedilnici, kjer smo se kar dobro podkrepile.

STUTT GART

V začetku leta je škof dr. Walter Kasper napisal pismo katoličanom drugih narodnosti v svoji škofiji in nas povabil k tesnejšemu sodelovanju in povezavi z vsemi katoličani, zlasti pa s krajevno Cerkvijo prek nemških župnij. Pogovarjali smo se z nekaterimi duhovniki, kjer imamo Slovenci svoje bogoslužje, da bi se kdaj srečali tudi pri "skupni mizi". Tako je prišlo najprej povabilo na srečanje z verniki v župniji sv. Bonifacija v Böblingenu, kjer smo se v nedeljo, 10. marca, zbrali v lepem številu verniki obeh župnij. Našo župnijo je zastopal tudi mladinski zbor iz Stuttgarta, ki je s svojo pesmijo in sodelovanjem pri bogoslužju navdušil nemške vernike. Tudi v tej župniji pri nedeljskih mašah pogrešajo mlade, zato je bila to prijetna osvežitev, za mlade pa spodbuda, da so lahko še komu pokazali svoje talente.

Na cvetno nedeljo smo podobno skupno bogoslužje obhajali z verniki župnije sv. Elizabete v Esslingenu, kjer ima slovenska skup-

Dr. Janez Kovač, novi doktor znanosti Univerze v Stuttgartu

nost svojo streho nad glavo še skoraj trideset let, torej od samega začetka te župnije. Pri tem bogoslužju je našo župnijo zelo lepo predstavil moški pevski zbor DOMAČI ZVON pod vodstvom g. Damjana Jejčča. Oljčne vejice, ki smo jih prinesli k bogoslužju, so nas še posebej povezale in povabile k skupni graditvi čimlepših medsebojnih odnosov, saj smo v Cerkvi resnično vsi ena družina.

Dogodek meseca so bile vsekakor volitve ŽUPNIJSKEGA PASTORALNEGA SVETA in obisk zelo kakovostnega mešanega pevskega zbora Hozana iz Radovljice.

17. marca so bile volitve v Stuttgartu, Schorndorfu in Aalenu, 23. v Heilbronn, 24. marca pa v Oberstenfeldu ter v Esslingenu.

V Böblingenu bodo 5., v Schw. Gmündu pa 12. maja.

Ves ta čas je mogoče voliti tudi po pošti. Če kdo nima volilnega lista, naj nam sporoči in mu ga pošljemo. Kdor voli po pošti, mora napisati tudi svoj naslov in na pisnu oznako "VOLITVE". Med 27

kandidati bo prišlo v svet 12 izvoljenih in 5 do 7 imenovanih članov (zastopnikov mladih, katehistinja, organist, socialna delavka)...

V nedeljo, 17. marca, so bile volitve tudi v vseh nemških župnijah. Veseli smo, ker je tudi v teh župnijah izvoljenih nekaj naših rojakov. Med temi so: gospa Tilka Mencin v Oberstenfeldu in gospoda Štefan Fabčič v Esslingen-Mettingenu ter Andrej Metož v Darmsheim-Dagersheimu. Drugi, ki ste (so) bili izvoljeni, pa nam še sporočite!

Ker obhajamo letos v Stuttgartu 25 let praznovanja materinskih dni, smo se odločili, da bi to naredili bolj slovesno. Gostov nismo mogli povabiti na osrednje praznovanje, to bo 2. nedeljo v maju, ker bodo imeli takrat "glavno besedo" domači izvajalci.

Ob prazniku Gospodovega oznanjenja, ki se v domovini obhaja kot MATERINSKI DAN, so prišli med nas mladi pevci iz Radovljice. Iz vokalno-instrumentalne skupine HOZANA, ki je šest let sodelo-

vala pri bogoslužju, je pred dvema letoma nastal komorni mešani pevski zbor in ohranil staro ime. Z novo dirigentko, profesorico Elizabeto Demšar Zupan, z nekaj novimi člani in zahtevnejšim programom se je začelo resnejše delo.

Gostje so pripravili zelo lep program v treh krajih. V soboto popoldne, 23. marca, so zapeli pri maši v Heilbronn, v nedeljo dopoldne v Oberstenfeldu, popoldne pa še v Esslingenu. Po maši so povsod pripravili še krajši ali daljši koncert. Na sporedu so bile skladbe slovenskih in svetovnih mojstrov, črnske duhovne ter slovenske narodne: domovinske in ljubezenske pesmi.

Med dvanajstimi mladimi pevkami je bilo kar šest mamic in med pevci dva očeta, drugi pa so doma prevzeli skrb za otroke...

Tudi to je pričevanje ob materinskem dnevu!

Skupine sodelavcev so v Heilbronn in v Esslingenu pripravile dobro večerjo, v Stuttgartu in Ober-

Zlatoporočca Feliks in Veronika Čurin med svojimi domačimi in prijatelji v Slovenskem domu

stenfeldu kosilo, nekaj družin je gostoljubno sprejelo pevce na prenočišče, tako da so z lepimi vtisi odhajali domov, kjer nas pričakujejo maja, ko pridemo za papežev obisk v Slovenijo.

Slovenske maše maja in junija:

STUTTGART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 5., 12. in 19. maja ter 2., 9., 16. in 30. junija ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 5. maja in 2. junija ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 1, 12. maja in 9. junija ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: (maja ne bo sv. maše!) 16. junija, ob 8.45.

AALEN: Sv. Avguštin, Langestrae 116: (maja ne bo sv. maše!), 16. junija, ob 11.00.

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA: 25. maja in 22. junija ob 17.00.u

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 26. maja in 23. junija ob 9.00.Gehrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 26. maja in 23. junija ob 17. uri!

HOHENRECHBERG: Šmarnice, 1. maja ob 15.00.

BÖCKINGEN: 30. junija ob 10. uri - dan državnosti

SOBOTNA ŠOLA:

STUTTGART: 11. maja in 8. junija od 14.00 do 17.00.

BÖBLINGEN: 5. maja in 2. junija ob 9. uri.

SREČANJA ZA MLADE: v petek, 10. maja (mlajši) ob 18. uri, v soboto, 11. maja ob 17. uri (starejši) mladinci ter mladi odrasli (ob 25-letnici sobotne šole)

PRAZNOVANJA: Z godovnjaki in drugimi slavljenji se bomo povešili: v Böblingenu 5. maja in 2. junija, v Stuttgartu pa 12. maja po maši (materinski dan!) in 16. junija.

Še vedno se lahko prijavite za romanje z avtobusom v Slovenijo ob PAPEŽEVEM OBISKU (od 17. do 19. maja) ali naročite brezplačne vstopnice za srečanje s svetim očetom v Ljubljani, Postojni ali Mariboru! Cena za vožnjo, hrano in prenočišče bo 220 DM za odrasle in 150 DM za mlade.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: 9. in 23. maja ter 13., 20. in 27. junija.

švedska

Februar se že nagiba h koncu, zima pa se še vedno ni začela poslavljeti. Kar naprej nametuje sneg in hladni vetrovi preganjajo prezeble ptičke. Najlepše je biti nekje v kotu na toplem, a to si lahko privoščijo le upokojenci in šolski otroci, ki imajo ta teden zimske počitnice.

V teh zimskih mesecih se Slovenci še najraje zbiramo v našem skup-

MLADI GLASBENIK DANIJEL IN MINISTRANTI IZ STUTTGARTA SO POLEPŠALI BOGOSLUŽJE V WEISZBACHU.

nem kotičku; v Landskroni na Švedskem je to v društvu LIPA. Minuli teden smo imeli redni letni občni zbor, na katerem smo izvolili nov upravni odbor. Predsednica je Avgustina Budja, podpredsednica Jelka Karlin, tajnica Danica Košir, blagajničarka Ida Engdahl, člani so Hendrik Jaušovec in Martin Kovaček ter v nadzornem odboru Stefanija Berg in Alojz Černeck.

Poslovali in zahvalili smo se staremu upravnemu odboru, ki je v minulemu letu veliko storil za dobro slovenskega življa v Landskroni in okolici. Z našim pevskim zborom smo med drugim polepšali blagoslovitev in odprtje nove katoliške cerkve v Landskroni 4. marca 1995. O tem veselem dogodku smo že obširneje poročali. Priredili smo kar dve lepo uspeli veselici s kulturnim programom, kjer so bili poleg švedskih Slovencev vključeni tudi gostje iz Slovenije ter iz sosednjih slovenskih društev na Švedskem. V maju 1995 so v Landskroni ves teden gostovali člani orkestra NASMEH. Med drugim so z lepo slovensko melodiko na svojih številnih nastopih navdušili tudi švedske poslušalce. Pobudnica za to je bila naša članica Ida Engdahl. Hvala Ida za ves tvoj trud, upamo, da ni bilo zadnjič! Sodelovali pa smo tudi pri slovenskem katoliškem srečanju v Vadsteni, rojstnem mestecu sv. Brigite, in tako podprli trud našega slovenskega duhovnika na Švedskem, g. Zvoneta Podvinskega.

V prvi polovici decembra lani smo proslavili 30-letnico, odkar nas je večina Slovencev prišla v Landskrono in njeno okolico. Iz Slovenske Bistrice so nas obiskali

Bratje iz Oplotnice in moški oktet PLANIKA pod vodstvom Naceta Pančiča. Pobudnica za to prireditev je bila naša tedanja predsednica Violeta Mursak in še nekateri podporni člani LIPE, ki so s pomočjo drugih iz UO vse lepo izpeljali. Povedati moramo, da so pri organizaciji pomagale tudi številne družine, posebej ko je bilo treba goste iz Slovenije prenočiti. Vse se je odlično izteklo.

Za uvod kulturnega programa (16. 12.) so zapele sestre Budja venček

Prijateljska občina našega društva Slovenska Bistrica je to prireditev tudi delno sponzorirala, tako da smo mogli res lepo proslavljati. Seveda pa gre zahvala tudi častnemu gostoma iz Slovenske Bistrice g. direktorju Planike in gospe Ivi Soršak za prijazne in spodbudne besede. Tudi dobra vinska kapljica iz slovenskih kleti v okolici Slovenske Bistrice nam je dobro teknila. Hvala tudi za knjižne in druge dragocene in skrbno izbrane darove iz naše prijateljske občine! Zelo prisrčno nas je v

Mladi na sestanku Slovenske zveze na Švedskem

slovenskih narodnih a capella; te že blizu trideset let prepevajo na švedskih odrih. Nato so nastopile še sestre Perko, na kitaro jih je spremljala najmlajša sestra Natali. Sestre poznamo tudi s televizijske oddaje: Ciljaj k zvezdam! Nato so se oglasili ubrani glasovi Nacetovega okteta Planika in ogreli srca vsem poslušalcem. Pozneje nam je za ples igral orkester Bratje iz Oplotnice in nam ogrel še telese! Bilo je lepo in hvala vsem sodelujočim!

skrbno pripravljenem nagovoru pozdravila tudi naša tedanja predsednica Violeta. Štefka Berg je kot po navadi tudi tokrat priskočila na pomoč. Brata Kovaček, Martin in Karli, sta skrbela za strežbo, pomagali so jima Ida Engdahl in Andrej Lazukič, drugi člani našega društva pa so se brezskrbno veselili.

Seveda smo počenjali v LIPI v minulemu letu še marsikaj drugega, kot le veseljačili in prepevali. Pote-

kali so razni tečaji, med katerimi se najbolj obnesejo tečaji slovenskega jezika, kuhanja in šivanja. Petje in pevske sekcije so v našem društvu že nekaj samo po sebi umevnega, saj je to naša tradicija že od vsega začetka. Vedno vabimo še druge člane, ki bi poleg ustaljenih del radi počeli še kaj drugega, naj se oglasijo z novimi predlogi in jih po možnosti tudi uresničijo! Vendar bo treba pohiteti, pomladanski meseci niso posebno naklonjeni društvenim dejavnostim. Prej ko slej bo tudi v Landskroni zasijalo sonce in nas usmerilo v naravo. Vse ima svoj čas. Do takrat pa lepo pozdravljeni vsi rojaki doma in po svetu in vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

Avgustina Budja

švica

Proslava materinskega dneva

V župniji Primskovo pri Kranju sta 8. februarja letos stopila v 70. leto skupnega zakonskega življenja Ljudmila in Franc Trefalt. Ob vstopu v tako visoko jubilejno leto ju je obiskal odgovorni urednik DRUŽINE g. Franci Petrič. Med pogovorom ju je vprašal: "Kaj bi rekla, v čem je razlog za to lepo starost, ki sta jo dočakala?" Mož Franc je odgovoril: "V Kranju je živel duhovnik dr. Alfonz Levičnik, ki je dočakal zelo visoko starost in mi je večkrat dejal: "Veste, jaz sem trdno prepričan, da sem samo zato tako visoko starost učakal, ker sem svoje starše zelo spoštoval."

Kapucinski samostan v Solothurnu

Mislim, da bo to kar držalo..." (iz NAŠE DRUŽINE, št. 4/96).

"Kdor časti svojo mater, je kakor tisti, ki zbira zaklade" (Sir 3,4). "V mojem srcu je materina podoba, lepota in blagost, kakor je nikoli in nikjer nisem videl..." (Ivan Cankar)

"Ničesar pomembnejšega ne more oče storiti za svoje otroke kot to, da ljubi njihovo mater" (iz knjžice Jožeta Kunavra: Materinstvo - zibelka sreče, Ljubljana 1996). Z namenom da bi ponazorili in potrdili svoje spoštovanje do staršev,

Mali Rok Mrzel pri krstu v Solothurnu 4. 2. 1996

(Düsseldorf) Nevesta Magdalena (roj. Guček) in ženin Harald sta si obljubila zvestobo do groba.

(Düsseldorf) Stanko in Zalika Guček, starša neveste Magdalene, sta prva čestitala mlademu paru.

zlasti do mater, obhajamo v zvezi s 25. marcem - praznikom Gospodovega oznanjenja, praznikom začetka Marijinega materinstva - materinski dan.

Tako smo se v soboto, 23. marca, zbrali v OLTNU k proslavi. Bil je čudovit sončen dan, ki je polepšal naše praznovanje materinskega dneva in prav gotovo prispeval k tako številni udeležbi.

Praznovanje smo začeli ob 17. uri s sv. mašo, ki jo je daroval p. Damijan. Molili smo za vse matere in žene - ne le tiste, ki so med nami, hvaležno smo se spomnili tudi onih, ki nas skozi življenje spremljajo iz večnosti. Med mašo so ljudje vneto - s srcem in glasom - sodelovali, mašno slavje pa je polepšal še kvartet Kranjci s pesmima Radostno zapojmo in Oljsko goro.

Po maši smo se zbrali v lepo okrašeni dvorani, v kateri je vse potrebno pripravila neutrudna folklorna skupina Encijan. Sledil je kratek kulturni program pod vodstvom napovedovalca Mira. Z veseljem smo prisluhnili petju, recitacijam, igranju na klavir pridnih deklic: Monike, Angelike, Manuele in Niemele ter melodijam iz Igorjeve harmonike in Bojanovega saksofona. Bojan nas je poleg tega navdušil še s svojim nastopom v "break dancingu". V program se je s petjem vključil tudi kvartet Kranjci, s plesom pa ga je sklenil "Encijan".

Omenjena folklorna skupina pa se ni izkazala le s svojim nastopom na odru, temveč tudi - kot že nešteto krat doslej - s postrežbo odlične večerje, zlahodne kapljice in z obloženo mizo domačih slaščic.

*Pokojna Daniela Antonovič
je umrla 31.12.1995 v Kölnu.*

Tja do polnoči so nato iz Jakove harmonike ob spremljavi Lojzeto in Vaskove kitare žuborele slovenske viže, ki so večale in žlahtnile razpoložensko ozračje v dvorani. - Prepričana sem, da so ob slovesu vsi čutili tako kot Ivan-ka, ki je rekla: "Lušno je bilo, prav lušno!"

Najlepša hvala vsem, ki ste nam pripravili ta lepi večer!

Marta Sekolec

kanada

Med Slovenci v božičnem času

Kot vsak božič je tudi letos župnik povabil misijonarja lazarista g. Jurija Devetaka iz Slovenije, da je imel letne duhovne vaje za može in žene. Pri nas se je zadrževal ves december. Imel je božično obnovo pri slovenskih skupinah, ki se na-

hajajo blizu Toronta. Ker ima prijeten značaj in za vsakega lepo besedo, so ga bili rojaki zelo veseli in bi ga radi kar obdržali v naši župniji. Župnija Brezmadežne s čudodelno svetinjo se pripravlja na misijon, ki bo drugo leto ob 35-letnici župnije. V ta namen ima župnijski svet večkrat seje, da bo župnija na to slovesnost pripravljena, saj je leto hitro naokoli. Tudi naši skavti in skavtinje se pripravljajo na potovanje v Slovenijo meseca julija 1996, ko bo ob Bohinjskem jezeru vseslovensko skavtsko taborenje. V ta namen že dve leti zbirajo stare predmete in jih prodajajo ter tako zbirajo denar za potovanje. Cerkveni pevski zbor ima ob sredah redne vaje za nastop božičnih pesmi pred polnočnico. Vodi ga prof. in komponist Jože Osana, ki je letos praznoval 76-letnico. Slovenska šola dobro deluje pod vodstvom tukaj rojene ravnateljice gospe Majde Seničar-Krošel, v pomoč pa

sem ji že 34 let še sam kot prodravnatelj! Včasih je šola dobivala denarno pomoč od vlade, zadnja leta po so vso pomoč etničnim sobotnim šolam odvzeli. Tudi Kanada je v precej velikih denarnih težavah, zato povsod varčujejo. Tečaje slovenščine za odrasle vodiva z gospo Mimi Radovan že več let in so še kar uspešni. Uporabljamo knjigo, ki sta jo napisali dve sestri iz Clevelanda, Milena Gobetz in Breda Lončar. Obe učita v gimnaziji in sta hčerki gospe Osenarjeve, ki tudi živi v Clevelandu. Milenin mož je dr. Edi Gobetz, univerzitetni profesor in gotovo eden najbolj plodovitih slovenskih kulturnih delavcev med ameriškimi Slovenci in moj osebni prijatelj. Ob koncu želim vsem Slovencem in Slovenkam v domovini in po vsem svetu srečno in uspešno novo leto 1996.

Blaž Potočnik

Mala in nasmejana Mary Žitko iz Clevelanda (foto Vinko Žakelj)

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

“Da, ne. Ampak to se ne spodobi.”

“Pa kaj se ne spodobi? Pridite že enkrat z besedo na dan. Kaj le motovillite naokrog?”

“Na vaši njivi, tam ste vi, gospod župnik, prav vi. Sredi njive na kolu ali na drogu, in v duhovniški obleki. To vendar ne gre.”

“Mati, vam se še vedno sanja. Zbudite se. Zdaj je čas, če ste med mašo spali. Zbudite se in pojdite domov. Nimam časa poslušati neumnosti. Jaz da sem sredi njive in na kolu in v duhovniški obleki! Zbogom!” In je odvihral v župnišče, ne da bi si bil dal razložiti.

Čez kakšno uro pa mu le ni dalo miru. Zajahal je svoje staro kljuse, kajti oba vranca mu je pobrala vojna, in se je napotil na svojo njivo. Že od daleč je videl, da nekdo stoji v žitu rahlo sklonjen, kakor da ruje plevel.

Ko je zabredel v žito in prišel do strašila, je spoznal svoj suknjič, ki ga je že davno zavrnel.

“Tak je, kakor bi ga krava imela v gobcu. Kakšen ovinek je neki naredil, da je tako smešno končal na tem kolu. Le kdo si je to šalo privoščil?”

Hotel je strašilo podreti, pa se je premislil. Naj ima, kdor hoče, z njim svoje veselje.

In zdaj bi notar rad Miškovo storijo še enkrat slišal. Toda Miška danes ni bil take volje, da bi mu ustregel. Zamerilo se mu je, da je notar njegovemu pripovedovanju rekel laž. Laž je eno, takole govoričenje za zabavo pa je drugo.

“Če je laž, je kaj nedolžna. Zaradi take laži nihče ne bo ne boljši ne slabši.”

“Pazi, Miška, nisi mi še povedal, kje si tisto noč hodil. Ti nekaj veš, pa prikrivaš.”

“Vi veste mnogo več, pa prikrivate, če gre za vaše prijateljce.”

“Če nisi udeležen pri uboju, potem povej, kar veš. Predvsem bi rad vedel, kje si bil tisto noč?”

“Ko se bom spomnil, bom povedal. In še marsikaj drugega. Vem namreč več, kot si vi mislite. Vem, kako se papir spreminja v srebro in podobne reči.”

“Pazi! Kam meriš s tem?”

“Nikamor. Ali pa tja, kjer najbolj zadene.”

Notar je postal škrlatno rdeč, saj je bilo znano, da skoraj s silo izterjuje srebrn in zlat denar, odvaža pa papirnatega, ki mu je začela vrednost nenadoma padati.

“Svarim te, da ne meriš in ne zadevaš. Lahko bi streljal mimo. Drzen si postal. Nalezel si se boljševeškega duha. Toda vedi, da je krona svetega Štefana še tukaj in bo z vsemi rogovileži obračunala, ko pride do končne zmage.”

“Zakaj je treba še končne zmage? Zmagali ste na vseh frontah že tolikokrat. Razdelili ste toliko odlikovanj za hrabrost, da bi jih Šankova kobila ne potegnila z mesta, če bi jih naložili na lojtrnice. Vdov pa imamo tudi toliko, da se bo le uresničila napoved, da bo devet bab tekalo za enim možem. Kdo bo s kom obračunal, je tudi vprašanje.”

“To se sliši kakor grožnja. Tako daleč smo že? Samo počasi, Miška, pokončni klasi se najlaže pokosijo.”

“To je v resnici grožnja. Toda kdor ničesar nima, ne more kaj prida izgubiti. Izgubijo lahko samo tisti, ki so si veliko spravili skupaj, ker je vojna že taka vražja iznajdba, da ene osiromaši do kraja zato, da druge še bolj obogati.”

Ko je zabredel v žito in prišel do strašila, je spoznal svoj suknjič, ki ga je že davno zavrnel.

Zadovoljen sem s seboj si je Miška pogladil brado in se napotil po stezi dalje. Preskočil je zanikrno in postrani visečo ograjo in šel kar med njivami. Kmalu se je svet prekucnil na južno stran.

Tam je v majhni globeli, lepo zavarovana pred mrzlimi vetrovi, stala Vancarska bajta. Nekoč so bile okrog

nje same gorice. Ko pa je glivična bolezen pridelek nekaj let zaporedoma popolnoma uničila, so začeli gorice spreminjati v njive. Bajto so razširili, da je postala prijeten domek za dobre ljudi, ki nimajo prevelikih želja in znajo biti srečni in zadovoljni.

Pred vojno so tu živeli trije ljudje. Mož Franc z ženo Lino in s šestletnim sinkom. Bili so sicer revni, toda imeli so vedno toliko, da lakota ni potrkala na njihova vrata. Tudi obleke je bilo dovolj. Niso bili ne boljše ne slabše oblečeni od drugih, ki so šli skupaj k maši.

Pri cerkvi so se razšli vsak v svojo skupino, deček med sebi enake, mož pod kostanj, kjer so stali moški, Lina pa je stopila med mlade ženske, ki so vsako, ki je na novo prišla, premerile od glave do pete in pretehtale vsak kos obleke posebej in ocenile vsako malenkost. Vsaka skupina je po svoje premlevala velike novice spotakljivosti, ki so se v preteklem tednu primerile.

Zdaj je bil prostor pod kostanjem skoraj prazen in tudi Franc že dolgo časa ni stal pod njim. Redki vojaki, ki so prišli na desetdnevni dopust in so ga polovico zapravili na poti zaradi neugodnih zvez in zamud, so imeli svoj krog poslušalcev. Prinašali so vznemirljive vesti o razpoloženju na fronti, kjer so vsi do grla siti vojskovanja in tega nič ne skrivajo; o Čehih, ki javno hujskajo druge in imajo velike načrte o samostojni državi.

*Zato Lina že mesece in mesece živi sama zase.
Nikamor ne gre in se ljudi izogiba.*

Že dobra dva meseca Line ni več med drugimi mladimi ženami. Nič več ne poslušajo njihovih pogovorov, ki se sučejo vedno okrog enega in istega vprašanja; kdaj se bo vrnil ta ali oni na dopust, vsaj za nekaj dni. Kdaj bo že teh strahot in tega neprestanega strahu za možne konec? Saj je naravnost blazno, ko dan za dnevno trepetajo pred strašno novico, da je mož padel, da pismonoša prinese nekakšne papirje in medaljon, v katerem je samo moževo ime, njeno ime in morda še ime glavnega dediča, pa kdaj še uro zraven, ki je po moževi smrti šla toliko časa, dokler se ni iztekla.

In potem se čuje tam nekje iz dola ali pobočja ali vrha hriba presunljiv jok, ki ne preneha dolge ure. Potem se vdova obleče v črno in ne ve, kam bi ponesla šopek rož. S črnim trakom ovije moževo sliko in jo

(Hamburg) Ana Sara iz Hamburga obhaja skupaj s Slovenci svoje prvo sveto obhajilo.

gleda, ne da bi vedela, kako teče čas in kakšno delo jo čaka.

Toda Lina ima na svojih slabotnih ramah še drugo težavo. Pa ne samo eno! Ni najhujše, da nima več svojega dečka, svojega očetu na las podobnega edinca, sedemletnega, na katerega je bila z vsem svojim bistvom navezana in ga je pazila bolj kot svoje oko, bolj kot svojo dušo.

Kljub njeni skrbi ga je pobrala kolera, ki so jo vojaki prinesli s fronte, kjer se smrt ne zadovolji samo s puško in orožjem, ampak si vzame na pomoč še tifus, uši, grižo, kolero, špansko in vso peklensko navlako raznih nadlog.

Najhujša je bolezen, ki jo že šest mesecev notranje grize, ki razjeda njeno dušo, ki se je zažrla v njeno pamet, v njena čustva, v njen spomin in v njej samo koplje, razdira, struži, ruši in jo zastruplja. Šla je k spovedi, pa ni mogla povedati svojega stanja, svojega gorja in zdaj je njena groza samo še večja, njen obup še bolj teman. Ne najde utehe ne v kesanju ne v molitvi ne v mislih na božje usmiljenje.

V njej je upanje v moževo vrnitev pomešano z brezmejnimi strahom in strah pomešan z drobnim upanjem.

Zato Lina že mesece in mesece živi sama zase. Nikamor ne gre in se ljudi izogiba.

Kako srečen bi bil njen dom, če ne bi bilo vojne. Kako bi cvetele rože na oknih in kako skrbno bi bilo pome-

teno dvorišče. Plotovi bi stali trdno, drevje bi cvetelo in hiša bi bila kakor tiho, mirno zavetje za dobre ljudi. Vojna pa je kakor pošast s sto tisoč lovskimi segla v sleherni dom, razbila mir, uničila srečo in svet napolnila z jokom, žalovanjem, grehom, zločinom, kesanjem in obupom.

Po svoji lastni senci je Miška sodil, da je ura deset ali enajst. Obstal je na vzpetini in nekaj vohal. V zraku je začutil dim in nekaj zoprno, grenako in sladkobeno priokus. Bilo je nekaj nedoločnega, toda njemu od nekoč vendarle znanega. Tak duh je imela včasih njegova bajta, ko je pekel meso in pri tem zaspal, da je zgorelo do kraja.

“Kaj Lina hudičev rep smodi ali kaj? Moram pogledati kakšnega vraga je dala na ogenj.”

Stopil je tistih nekaj korakov navzdol in se v srcu jezil na žensko, ki ni pometla dvorišča morda že ves mesec, kajti kravjeki so bili čisto pred pragom, pomešani s slamo in smetmi, pa jih nihče ni odstranil.

“Rajši hodi okrog njih ali pa jih preskakuje. Da se ji le ljubi paziti na vsak korak! Človek res ne ve, kam bi stopil. Lina, kje si? Da te poprosim za motiko, lopato ali metlo in si napravim pot do tvojih vrat, če sama tega ne zmoreš.”

Ni bilo odgovora. Samo krava je natezala verigo v hlevu in z okroglimi izbuljenimi očmi gledala v svetel dan, izstradana, žejna in hripava od mukanja.

Volitve članov župnijskega pastoralnega sveta so bile povsod zelo živahne.

“Nekje blizu mora biti, saj je ključ v vratih,” se je Miška glasno pogovarjal sam s seboj, da bi Lino opozoril nase, če je kje blizu. Pritisnil je na kljuko in stopil je v tesno vežo. Smrad ga je skoraj omamil, vendar je segel po vratih v kuhinjo in jih obrnil. Prestrašil se je bele postave pri peči.

Lina je stala tam v samih rokavcih in v belem spodnjem krilu, s hrbtom obrnjena k peči in je kakor blazna strmela v prišleca. Nič ni mogla reči, samo nejasno stokanje se ji je izvil iz prsi.

“Mati nebeška, saj si bolna, Lina, ali kaj ti je?” Oči so se mu počasi navadile mraka in je videl na tleh droben curek krvi, kako si išče svojo vijugasto pot od Lininih nog nekam proti pragu, kjer se je nabirala v lužo, ker so bila tla tam najbolj izhojena.

“Lina, za pet ran božjih, kaj pa je s teboj? Saj krvaviš? Pojdi vendar v posteljo, saj se igraš z življenjem!”

“Ne, ne. Odidite, Miška! Nič mi ni. To bo minilo, samo odidite, odidite!”

“Kaj Lina hudičev rep smodi ali kaj? Moram pogledati kakšnega vraga je dala na ogenj.”

“Saj nisem zver, da bi te pustil tako. Povej, kam naj grem, ali po zdravnika?” Potem se je udaril po čelu: “Saj sem neumen Najbrž je potrebna babica. Lina, kar povej po pravici, saj veš, so stvari, ki se ne dajo zatajiti. Ali naj stopim po babico?”

“Nič mi ni, vam pravim. Odidite, si bom že sama pomagala.”

“Poglej, kako se luža polni. Kaj misliš, da imaš dvajset litrov krvi. Takoj pojdi v posteljo, jaz pa stopim po pomoč, kamorkoli že.”

Lini je moč nenadoma pošla, začela je lesti skupaj in bi padla, da je ni Miška prestregel. Mimogrede je pogledal v peč in tedaj so se mu noge nekam zrahljale, znoj mu je stopil na čelo. Vendar se je premagal, zbral vso moč in Lino položil na posteljo. Pokril je žensko, kakor je vedel in znal, in se vrnil k peči.

Pogledal je natančneje in ni bilo nobenega dvoma: v močnem ognju je izgorevalo drobno otroško telesce. Vse je bilo brezoblično in skoraj nespoznavno, le roka z drobnimi prstki je molela vstran in je bila samo osmojena.

Miška se je začel ves tresti. Zgrabil je grebljo v kotu in jo stiskal v roki, in strašno ga je imelo, da bi treščil z njo po ženski, ki je to storila. Toda vrgel je grebljo po tleh, da se je prelomila tam, kjer je bila že najbolj prežgana, stopil k postelji in z brezmejnim ogorčenjem rekel:

“Ti si zver, ne ženska. Zver, divja, strašna zver! Kaj se ne bojiš niti Boga niti satana? Vem, spečala si se z nekom, ko moža ni doma, zdaj pa si hotela zabrisati vse sledi. Crkni zdaj v tej svoji grešni krvi! Ne bi ti pomagal, ko bi tudi mogel. Tako ubiti svojega otroka!”

S trdimi koraki je stopil proti vratom. Ko pa je položil roko na kljuko, se je obotavljal in naposled rekel:

“Grem po župnika. Taka vendar ne moreš pred božje obličje. Pa nič ne taji, ti ne bi nič pomagalo. Nikdar nisem v vsem svojem življenju nikogar prijavil, tebe pa bom, pri moji duši, da te bom. Boš vsaj delala pokoro, morda te to odreši.”

Ko je stopil na dvorišče, je bil ves medel in moral si je iti z roko preko oči, da je sploh kaj razločil pred seboj.

“Jaz pa sem hotel od nje dobiti obleko za Pejpa! Kakšen zlodej me je danes nesel v to hišo!”

Ko je stopil mimo hleva, je skozi jablanove veje zagledal, da nekdo prihaja proti hiši. Ni hotel biti priča ničemu, zato je smuknil kot maček na podstrešje in od tam na svoje veliko začudenje videl, da je prišel v hišo logar. Splazil se je k dimniku in tam je lahko slišal vsako besedo.

“Spiš, Lina? Potem sem kar prav prišel,” je rekel logar in pri tem odrinil odejo. “Kaj pa ti je? Saj je postelja vsa krvava.”

“Ti dobro veš, kaj mi je. Ti to dobro veš.”

“Kako naj bi vedel, saj nisem zdravnik.”

“Nisi. Si pa morilec. Umoril si otroka.”

“Molči, neumnica! Jaz nisem nikogar umoril. Tega si ne dam reči!”

“Ne, ti si res ne daš reči. Nisi si dal reči, ko sem te prosila, da me pusti pri miru. Zalezoval si me. Obljubljal si mi, da mi spraviš moža domov. Storil si mi silo. In potem si nepresano zahteval, naj ubijem svojega otroka, naj ga odpravim. Zlepa in zgrda si skušal to doseči. Ker nisem privolila, si ga ubil v mojem telesu. S kolenom si ga udaril, da je umrlo v meni.”

“To ni res. Tega ne moreš dokazati.”

“Bogu ni treba ničesar dokazati. On ve. On bo našel zate pravico, ki te bo prijela za vse tvoje zločine. Nisem jaz edina, ki si jo spravil v nesrečo. Žal mi je samo, zakaj nisem že prej nikomur povedala. Strašno mi je bilo, da bi ljudje kazali za meno, zato sem se skrivala, ko bi morala na glas kričati, kakšen morilec se skriva v tebi.”

“Jaz pa sem hotel od nje dobiti obleko za Pejpa! Kakšen zlodej me je danes nesel v to hišo!”

“Ne zini mi kaj o tem! Kaj ti sploh o tem veš? Kdo ti je povedal?” Govoril je pridušeno, skoraj šepetaje, da se je Miška spraševal:

“Kje sem slišal ta glas? Nekje sem ga slišal, to vem prav gotovo. Prav tak preteč, šepetajoč glas je bil. Da, tiisto noč, ko sem nosil Pejpa. Ne daleč odtod je bil ubit Andraž. In ubijalec je spodaj v kuhinji. Lina pa o tem nekaj ve.”

“Vem, da si hudobnež, kakor jih je malo na svetu. Vzel si mi moj mir, edino, kar mi je vojska še pustila, in če bom zdaj umrla, vedi, da je moje življenje na tvoji vesti. Nisi ubil samo otroka, ubil si tudi mene.”

“Ne govori neumnosti. Saj od tega ne boš umrla.”

“Ko bi le mogla umreti. To bi bila rešitev. Ne bojim se umreti, bojim se živeti.” Obrnila je glavo proč in prosti-

la: "Bog, dobri Bog, vzemi me s sveta. Naj me tvoje sonce več ne obsije! Vzemi me s sveta, vzemi me s sveta! Kako rada bi ti rekla: Vzemi me k sebi, pa si ne upam. Kaj bi jaz pri tebi? Kako bi ti mogla pogledati v obraz, ti sveti Bog? Kaj bi ti rekla, ko bi me vprašal po mojem možu, po mojem otroku? Bi mi kaj pomagalo, ko bi ti rekla, da ga je ta ubil? Saj ti to veš, ti veš, da jaz tega nisem storila. Toda jaz sem ga zažgala, moj Bog!"

Začela je vpiti, kolikor so ji dale moči:

"Zažgala sem ga! Ljudje, poslušajte, svojega otroka sem zažgala. Svojega mrtvega otroka. Ubijte me! Usmilite se me in me ubijte!"

Logar jo je zgrabil za usta in jih tiščal, da je brez sape in do kraja onemogla padla nazaj na slamnjačo.

"Nora ženska, saj se ti meša! Kaj pa se je zgodilo takega? Splavila si. Pa je to kaj posebnega? Kolikim ženskam se to primeri. Same so, z delom se pretegnejo, pa je nesreča tukaj. Ali pa sreča. Kdo pa ima zdaj čas misliti in paziti na otroke. Na frontah padajo vsak dan tisoči, kaj pomeni pri tem en tak nič. Počasi boš pozabila in bo vse dobro."

"Nikogar ne kličite. Naj se zgodi božja volja, njegova sodba."

"Nikdar več ne bo dobro. Tudi če bi živela sto let, me bo še vedno težilo. Ne smela bi ga sežgati, pa naj bi se zgodilo karkoli. Bala sem se preiskave, bala sem se sumničenja, da sem ga sama rada splavila."

"Vidiš tako je. Zdaj vsaj nihče ničesar ne bo vedel. Opomogla si boš in ko se mož vrne, bo vse dobro. Misliš, da bi te božal, če bi našel pri hiši tujega otroka?"

"Odidi in se nikoli več ne vrni. Saj nimaš srca ne vesti. Bog, dobri Bog, končaj moje življenje, preden pride moj mož." Prosila je tako iskreno in goreče, da se je gozdar obrnil in brez pozdrava odšel.

"Nori ženski pač ni mogoče ničesar dopovedati. Če ozdravi, me bo še tožila. Ko bi vedel, kaj namerava, bi jo rajši sam prijavil. Nekaj bom moral vsekakor storiti."

Odšel je s svojimi črnimi naklepi po samotni poti v dolino, kjer ga je zakril gozd, ves sam, ves razdvojen, kakor je vsak, kdor počenja zlo.

Miška je zlezel s podstrešja in se ni mogel odločiti, ali naj odide ali naj še enkrat pogleda k Lini. Nazadnje je le vstopil.

"Preveč sem te obsojal. Nisi toliko kriva, kakor sem mislil. Naznaniti bi moral njega. Toda tudi brez mene ga bo pravica nekoč zgrabila za vrat. Po župnika pa stopim. Tudi kravi bom nekaj vrgel. Svinja pa se nič ne oglašja. Je kje zunaj, ali je pa nimaš?"

"Pobrala jo je rdečica. Da bi še mene."

"Ti je kaj bolje? Moral bi poklicati zdravnika."

"Nikogar ne kličite. Naj se zgodi božja volja, njegova sodba."

"Grem. Župniku pa lahko povem, kako je s teboj."

Ostala je sama. V peč je včasih nekaj zaprasketalo, da ji je streslo vse telo. Silno rada bi pogledala, če ogenj še gori, pa se ni upala okreniti glave. Bala se je, da bo zagledala svoje dete, kako ga objemajo plameni. Ure so tekle in ni vedela, ali je poldan ali se že bliža noč. Prividi so se mešali z resničnostjo in nazadnje ni več natanko vedela, ali je zažgala novorojenčka, ki je prišel mrtev na svet ali pa je zažgala svojega sedemletnega dečka. Včasih sta bila dva, včasih je bil samo eden. Stegal je roko iz plamenov in jo klical, naj ga potegne ven. Videla je, kako se mu pač obraz od groze in bolečine, pa se ni mogla ganiti, da bi mu pomagala.

Miška je našel župnika pod jablanami. V rokah je držal tednik Novine, pa ni bral, ampak dremal. Miška se mu je približal od strani in ga skušla opozoriti nase s svojim ponarejenim kašljanjem. Ko to ni pomagalo, je precej na glas rekel:

"Dober dan, gospod župnik." Takoj se je spomnil, da bi bilo prikladneje reči: Hvaljen bodi, pa zdaj je bilo že prepozno, kajti župnik je že odgovoril:

"Na veke, na veke. A ti si, Miška? Sem mislil, da je kdo drug. Ravno prav te je prineslo k meni. Pridi bliže."

Miška je naredil en korak naprej in pol koraka nazaj. Vedel je, da se župniku včasih ni varno preveč približati. Lastil si je namreč očetovske pravice in je znal včasih komu kar nenadoma katero pripeljati tudi

okrog ušes. Zato je Miška rajši ostal v nedosegljivi razdalji.

"Le bliže. Še malo se prestopi, da me boš bolje slišal. Imam ti nekaj povedati."

"Jaz bi moral vam povedati, da..."

"Čakaj! Najprej jaz tebi. Sem starejši in tvoj duhovni oče, če ti to priznaš ali ne. Torej imam prvo besedo."

"Seveda, samo..."

"Nič samo. Imam prvo besedo in punktum. Rad bi te vprašal, kaj zopet pogrevaš tisto staro štorijo?"

"Jaz da pogrevam? Staro štorijo? Lahko prise..."

"Kaj je tebi lažjega kot priseči. Toda svetujem ti, ne drzni se prisegati vpričo mene."

"Saj ne bom, če ni treba."

"Kdaj pa je sploh treba! Torej kaj zopet čvekaš okrog o meni?"

"Ne vem, da bi kaj takega rekel. Saj ne hodim okrog in tudi z nikomer ne govorim."

"Tako? Kaj nisi zadnjič kar naprej lizal tistih kozarcev in tvezil ne vem kaj? In potem gre noter tu mimo in se mi v obraz posmehuje, da sem te jaz s prižnice učil krasti? Si nor, da kaj takega zineš? Kaj ne veš, da se iz svetih reči ne smemo norčevati? Ali mar pridiga ni sveta stvar?"

"Saj je bila le šala."

"Kakšna šala! Hlače si mi izsilil. Saj te nisem mogel gledati, da hodiš takšen po svetu. Kaj pa suknjič? Res,

K blagoslovu zelenja na cvetno nedeljo se je zbralo veliko rojakov iz Stuttgarta in okolice.

da je bil zanič in sem ga že davno nehal nositi. Toda kdaj sem ti ga neki podaril. Povej po pravici!"

"Rekli ste, da boste dali."

"Kdaj sem ti to rekel?"

"Rekli ste na prižnici: 'Kdor ima dve suknji, naj da eno tistemu, ki je nima.' Ravno takrat nisem imel nobene."

"In si vzel mojo, ker ti je nisem dal. Dobro. Pravzaprav ni dobro, ker ni rečeno: Kdor nima suknje, naj vzame eno tistemu, ki ima dve. Je kje tako zapisano?"

"Ni. Pa bi najbrž moralo biti. Saj pravim, oba sva ga malo polomila. Vi, ker niste dali, jaz pa ker sem vzel, ko mi niste dali. Vendar je moja krivda manjša, jaz bi vzel tudi, če bi mi dali."

"Ne prevračaj svetega pisma. Tam je rečeno: Ne kradi!"

"Vem, dobro vem, zato sem pa suknjič vrnil, preden bom šel k spovedi, da se mi ne bo treba tega spovedati. Imam dovolj drugih grehov."

"Tako! Suknjič si nosil, dokler ga je kaj držalo skupaj, potem si ga pa vrnil. In zdaj je vse v redu, kaj?"

"Ne vem, zakaj ne bi bilo v redu. Stvari se pač obrabijo, suknjič se ponosi. Temu ni mogoče odpomoči."

"Suknjiča ti sploh nič ne očitam. Gre le za to, da na moj račun ne zbijaj šal. Privošči si koga drugega."

"Ne vem, da bi kaj takega rekel. Saj ne hodim okrog in tudi z nikomer ne govorim."

"Koga drugega? Toda to ne bi bilo po svetem pismu: Kar nočeš, da bi..."

"Nehaj s tem, ti pismoznanec! Rajši si misli kaj o no-tarju."

"Da me pošlje na vislice. Ne, v to pa ne grem."

"Zakaj si pa potem za tarčo izbereš prav mene?"

"Vidite, gospod župnik, vi ste pameten človek. Vi razumete šalo."

"Dovolj, dovolj! Nobene besede več, Miška! N0otar pa ni dovolj pameten? Ha, ha, ha! S tem ga bom pobil kot vola."

DOBRNA

Fantje iz tri kilometre oddaljenega Zavrha so k blagoslovu pred dobrnško cerkev prinesli največjo butaro na svetu. Po približnih ocenah je tehtala kar 3,4 tone in merila v dolžino natančno 61,38 metra. Butaro je večer pred tem posebna komisija popisala za Guinnesssevo knjigo rekordov, sredi Dobrne pa so jo morali še poslikati pred hišami, ki morajo po pravilih za priznanje rekorda stati še vsaj tri leta. Da bodo pri londonskem Guinnessu verjeli podatkom z Dobrne in Sloveniji priznali največjo butaro na svetu, je komisijo vodil Vojniški župan Beno Podrgajs. Na cvetno nedeljo je butaro v dolino - malo po cesti in malo po bregih - odneslo 47 Zavrčanov. Na poti so morali nekajkrat počivati in se okrepčati s šilcem domačega. Sredi Dobrne se je ob prihodu rekordne butare zbralo ob domačinih tudi mnogo prišlekov od drugod. Zavrčani butare seveda niso mogli postaviti pokonci. Položili so jo na dolge stopnice do cerkve. Ko je je Dobrniški župnik blagoslovil, so butaro razdrli in vsak obiskovalec je lahko domov odnesel košček blagoslova.

KAMNIK

Po večletnem premoru je kamniška občina spet praznovala svoj občinski praznik na dan rojstva generala Rudolfa Maistra. Kamniški svetniki so prehiteli Mariborčane; ti so na generala sicer ponosni, niso pa mu izkazali tudi te časti - da bi svoj krajevni praznik obhajali na njegov rojstni dan. Tudi sicer je bil v preteklosti Kamnik prvi, ki je generala Maistra rehabilitiral. Pred dobrimi dvajsetimi leti so si drznili Maistru postaviti velik spomenik in po njem imenovati svojo srednjo šolo.

Za občinski praznik je bilo v občini več prireditvev. Ob tej priložnosti je govorila tudi Marjeta Humar in zanimivo predstavila osebnost Rudolfa Maistra. Po vojni je bil nezaželena, celo sporna osebnost (tako za Slovence kot za Nemce). Rodil se je leta 1874 v Kamniku, njegovi starši pa so bili priseljenci (oče iz lončarske družine na Ptuj, mati pa iz Trebnjega; bila je izredno nadarjena ženska). Generala Maistra poznavalci poznajo ne le kot izrednega vojaka, ampak tudi kot pesnika, bibliofila (njegova knjižnica je v sklopu univerzitetne mariborske knjižnice in obsega 6.000 starih slovenskih knjig), kulturnega delavca, govornika, ostrega pogajalca, organizatorja, skratka osebnost, ki je okoli sebe zbirala pomemben krog slovenskih razumnikov in kulturnikov.

KRANJ

V Sloveniji naj bi ustanovili državno preizkuševalnico lovskega in drugega orožja ter streliva; Namenjena bi bila za domačo proizvodnjo teh izdelkov. Po osamosvojitvi Slovenije so namreč naši puškarji ostali brez možnosti za uradno pridobitev žigov in potrdil o preizkušnji orožja, ki so potrebni ob prijavi orožja oziroma pridobitvi dovoljenja in za prodajo teh izdelkov na tujem trgu. Pobudo za ustanovitev preizkuševalnice so dali na zboru slovenskih puškarjev, ki so ga pripravili v okviru sejma kmetijstva in gozdarstva v Kranju. Kot so povedali, ustanovitev take preizkuševalnice orožja ne bi bila tako zahtevna naloga, saj so v nekdanji kranjski puškarni pripravljene dati na razpolago potrebne prostore, opremo in kadre.

KUZMA

V zimskih mesecih so v vaseh krajevne skupnosti Kuzma - Kuzma, Dolič, Gornji Slaveči, Matjaševci ter Trdkova - imeli zборе občanov. Spoznali so, da morajo za napredek svojih krajev še marsikaj postoriti, zato so se odločili za razpis referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka. Predvidenih devet milijonov tolarjev, kolikor naj bi jih zbrali v petih letih, bi radi namenili za graditev zdravstvene postaje v Kuzmi in mrliških vežic, modernizacijo in vzdrževanje krajevnih in vaških cest, graditev krajevnih vodovodov, avtobusnih postajališč ter za regulacijo potoka Lukaj. Referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka v petih vaseh krajevne skupnosti Kuzma bo zadnja nedeljo v aprilu.

MURSKA SOBOTA

Med desetimi največjimi izvozniki v lanskem letu je tudi soboška tovarna Mura. Izvozila je blago v vrednosti 12,472 milijona dolarjev, uvozila pa ga za 4,781 milijona dolarjev. Tako je bila Murina pokritost uvoza z izvozom 261-odstotna, kar je ena najvišjih stopenj med slovenskimi izvozniki.

Sicer je Mura po vrednosti izvoza uvrščena na 9. mesto, največji slovenski izvoznik pa je z 84,75 milijona dolarjev novomeški Revoz.

MURSKA SOBOTA

Čeprav je bilo 31. marca 1996 v Prekmurju hladno vreme in je občasno rahlo snežilo, je prvi par štokrelj, ki je priletel v gnezdo v rimski čardi pri Murški Soboti, napovedal začetek lepega vremena. Po pripovedi starih Prekmurcev je vrnitev štokrelj iz toplih krajev v stara gnezdišča v Prekmurju najbolj zanesljiva napoved začetka lepega in toplega vremena.

NOVO MESTO

Novomeška gimnazija letos praznuje 250-letnico delovanja. Ob tem visokem jubileju druge najstarejše slovenske gimnazije se bo čez vse leto zvrstilo veliko prireditev, kulturnih dogodkov in razstav, osrednja slavnostna akademija pa bo v oktobru.

Prvo izmed niza prireditev je bilo srečanje nekdanjih in sedanjih gimnazijcev raziskovalcev, ki je v soboto potekalo v prostorih novomeške gimnazije. Ob tej priložnosti so prikazali delo kluba mladih raziskovalcev novomeške gimnazije in uspehe njihovih dijakov na tekmovanju iz različnih predmetov. Pripravili so tudi razstavo vseh dosedanjih Krkinih nagrajencev s te gimnazije in uspehe z različnih tekmovanj, na katerih so novomeških gimnazijci dosegali najvišje uvrstitve.

Program praznovanja so razdelili na tri dele: zgodovinski del bo pokazal izreden pomen gimnazije v preteklosti, drugi del obsega sedanje stanje in načrte za prihodnost, zelo pomemben tretji del pa je obnova in posodobitev stavbe, prostorov in opreme današnje gimnazije, s katero so pred časom že začeli, upajo pa, da jim bo obnovo uspelo končati prej kot v enem letu. Sicer pa nameravajo v tem času pripraviti več razstav, proslavo in srečanje gimnazijcev vseh še živečih generacij, slavnostno akademijo, več drugih

prireditev in izdati zbornik 250 let Gimnazije Novo mesto.

PODANOS

V tukajšnjem novem župnišču je bila na ogled razstava velikonočnih jedi. Pripravilo jo je okrog štirideset žensk, zbranih okrog nastajajočega društva kmečkih žena Zgornje vipavske doline. S premišljeno razdeljenim delom so skuhale, spekle in pripravile številne jedi, ki so dolga desetletja bogatile velikonočne praznike na Vipavskem.

Razstavo so razdelile v več vsebinskih sklopov. Na častnem prvem mestu so bile postne jedi velikega petka. Na Vipavskem so se postili ob krompirju in kislem fižolu, gluhih štukljih (kuhanem kvašenem testu brez nadeva) in ribah. Postni jedilnik je bil tudi količinsko majhen, saj so na veliki petek na Vipavskem jedli le kosilo, zajtrka in večerje pa skoraj nič. Postno očiščenemu želodcu se velikonočna šunka in potica zares priležeta.

Posebno pozornost so kmečke ženske namenile košari, s katero so šla dekleta k žegnu. V njej je bil kruh (tudi za živino), maslen kruh, potica in menihi za otroke ter pirhi. Večino jedi iz košare so pojedli pri velikonočnem zajtrku. Na mizi je bila ob tej priložnosti ponavadi tudi župca, posebna velikonočna juha iz

Pogled na Višarje (foto Vinko Žakelj)

svinjskih nogic, ušes in drugih manj kakovostnih delov mesa.

Ob slavnostnem kosilu so vipavske ženske na razstavi izpostavile hren, ki je nepogrešljiv spremljevalec kuhane in pečene velikonočne šunke.

RADENCI

Od leta 1991 naprej je maraton Treh src v Radencih mednarodni saj poteka 6.666 metrov po Avstriji, ostali del pa po Sloveniji. Letošnji maraton, ki je že šestnajsti po vrsti, bo v soboto, 25. maja.

Organizator pričakuje okrog 4.000 udeležencev iz najmanj desetih držav Evrope in Azije. Kaže namreč, da je radenski maraton čedalje bolj zanimiv za številne kvalitetne tekače sveta, predvsem zaradi nagrad. Letos bo v nagradnem skladu kar 19.300 mark, ki jih bodo razdelili med pet prvouvrščenih v ženski in moški kategoriji.

Letos bodo v Radencih organizirali še dve podobni prireditvi. Tako bo 25. avgusta kolesarski maraton Treh src in 11. novembra Martinov tek med Bratenci v Prekmurju in Radenci.

Na večer pred 16. maratonom in na maratonu Treh src bo v Radencih vrsta kulturno-zabavnih prireditev.

SEŽANA

Na Krasu živi približno 25.000 prebivalcev. Po podatkih sežanskega Komunalno-stanovanjskega podjetja porabijo vsako leto približno 1,2 milijona kubičnih metrov pitne vode, jo onesnažijo in večino (79 odstotkov) spustijo v tla in podtalnico brez čiščenja.

Med 172 naselji, kolikor jih je na območju komenske, sežanske, divaške in hrpeljsko-kozinske občine, ima čistilno napravo le pet naselij, pa še te večinoma ne delujejo tako, kot bi morale.

To velja tudi za sežansko komunalno čistilno napravo. Njena glavna pomanjkljivost je preobremenjenost, saj lahko očisti le odplake dveh tisoč prebivalcev, v Sežani pa jih živi več kot pet tisoč. Zato Komunalno-stanovanjsko podjetje in občina že nekaj let iščeta možnosti za graditev večje čistilne naprave. V občini so se odločili, da bodo graditev oddali s koncesijo. Objavili so razpis in v kratkem naj bi sklenili pogodbo s podjetjem Slovenski plinovodi.

INFLACIJA

V zadnji marčevski konec tedna in v nov (poletni) čas je Slovenija zakoračila s skrb vzbujajočo inflacijo 1,3 odstotka. Če bi se dvig cen na drobno nadaljeval s takim tempom, bi imeli konec leta 13,4-odstotno inflacijo, kar je skoraj še enkrat več od načrtovane. Letos je inflacija že 3,2-odstotna, primerjava marec 1995:marec 1996 pa pokaže 9,3-odstotno rast.

SLOVENSKE CESTE

Po zagotovitvi Družbe za avtoceste bo letos za promet odprtih 56 kilometrov novih avtocest, od teh 21 kilometrov novih štiripasovnih cest (Šentilj-Pesnica in Selo-Šempeter) in 35 kilometrov dodatnih dveh pasov med Hočami in Arjo vasjo. Dars je oddal v gradnjo 131,5 kilometra avtocest, vrednost del je 41,7 milijarde tolarjev.

Velika in mala začetnica

V VAJAH OD 1 DO 9 POPRAVI VELIKO IN MALO ZAČETNICO!

1) ALI VEŠ:

- da je ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj, avtor vojne in miru ter ane karenine, umrl na železniški postaji Astapovo blizu svojega doma v Jasni Poljani; - da se je 15. aprila 1912 potopil mogočni titanik, ko je zadel ob ledeno skalo; - da je George Gershwin napisal nepozabno rapsodijo v modrem; - da je disneyland sestavljen iz dežele pustolovščin, obmejne dežele, fantazijske dežele in dežele jutrišnjega dne; - da so bili fordji, imenovani po Henryju Fordu, prvi modeli avtomobilov za široko porabo; - da so začeli prodajati medvedke (teddy bear) kot igračo šele po letu 1902, ko predsednik Theodore (Teddy) Roosevelt ni hotel na lovu ustreliti medvedjega mladiča; - da se imenuje podmornica v knjigi Julese Verna dvajset tisoč milj pod morjem nautilus; - da je Franz Gruber uglasbil Mohrovo pesem sveta noč.

2) ULICE:

Na židovski stezi je bila gostilna roža, v katero je rad zahajal ivan tavčar. Ob ljubljani pred čevljarskim mostom je jurčičev trg, kamor so pogosto hodili javjenci, člani časopisa vaje. Že takrat so radi posedali na vrtu pred hišo, kjer je danes gostilna pri zlati ladji.

3) DAVORIN JENKO:

Skladatelj davorin jenko je 40 let služboval v kraljevini srbiji. Starost pa je preživel v blatni vasi,

današnji kolodvorski ulici. Na slovenskem ga poznamo predvsem kot skladatelja prve slovenske himne naprej zastava slave.

4) POIMENOVANJE MESTNIH PREDELAV:

Vrhniko, cankarjev rojstni kraj, danes mestece ob ljubljani, sestavljajo: naselje hrib s farno cerkvijo svetega pavla, vas na severni strani trojice - imenovana vas, naselje breg na levi strani ljubljane ter nova in kačja vas. Poseben del Vrhnike je cankarjev klanec siromakov, ki se vzpenja proti trojici. Turistično zelo obiskan je močlnik, katerega vrh krasi kapelica svetega antona. Blizu vrhnike je betajnova. Njeno ime poznamo po knjigi kralj na betajnovi.

5) IMENA ROŽ:

V nežnih toplih dneh se spominjam gorske logarice s krasa, blagajevoga volčina s polhograjskih dolomitov in kranjske lilije. Mogoče me zdaj okarate - češ - kaj pa naša planika!? Da, tudi ona buri moj spomin. Toda, tako je redka, da srce kar samo kriči: "Planinci, pustite jo, saj vidite, da se je pred vami skrila v najbolj nedostopne predele julijskih in kamniških alp. Uživate v njeni lepoti in bodite pijani, znova in znova, ob pogledu na froelihov, kluzijev in kochov svišč!"

6) DENARNE ENOTE:

Denar - vladar sveta. Američani obožujejo svoje dolarje in cente, nemci marke in pfeninge, švicarji franke..., naš kranjec in brhka kranjica pa tolarje in stotine, marke in franke, povrh pa še ameriške zelence, angleške funte in avstrijske šilinge. Resnično,

slovinci vemo, "da le petica da ime sloveče..."

7) "ZEMLUNCI":

Matic, učenec osnovne šole hinka smrekarja iz ljubljane, je napisal, da sta po njegovem bila v davnini zemlja in luna en planet. Imenovala sta se zemluna, bitja pa zemlunci. To so bila pametna bitja, saj so poznali kokakolo, pomfrit, kranjsko klobaso, milko, sadni sok iz fruktala, kumarice iz kamniške ete, šumeče kalcijeve tablete in seveda lekovo otroško zobno pasto.

8) PRAZNIKI:

Pomembnejši prazniki v republiki sloveniji: 1. novo leto; 2. prešernov dan - slovenski kulturni praznik; 3. dan upora proti okupatorju; 4. praznik dela; 5. dan državnosti (25. junij); 6. dan spomina na mrtve ali prvi november; 7. dan samostojnosti (26. december). Slovenski kristjani pa praznujemo pepelnico, veliko noč, binkošte, marijino vnebovzetje, dan reformacije in božič. Razposajeno - veseli smo na silvestrovo in pusta, zaljubljeni praznujejo valentinovo, svojih mam pa se spominjamo na materinski dan. Sveti miklavž obdaruje pridne otroke na miklavževo, božiček na božič, dedek mrzav pa najmlajše razveseljuje na silvestrovo in za novo leto.

9) NA IZLETU:

Lani v avgustu smo se brat matej, imenovan tudi ostro oko, moja stara mama in jaz odpravili proti pokljuki. Peljali smo se v sivem golfu mimo gorenjske prestolnice kranja in alpske lepote blede. Ustavili smo se šele v gorjah. Babi je pohitela v market dobro srce. Oba z bratom sva v pričakovanju,

da naju bo babica sladko presenetila, listala pil. In res. Nasmeganega obraza in polnih rok se je vračala. Jaz sem dobila mlečno lučko, brat je pograbil kornet ježek, babica pa se je sladkala s polkilsko planico.

Rešitve:

1) ALI VEŠ: - da je ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj, avtor Vojne in miru ter Ane Karenine, umrl na železniški postaji Astapovo blizu svojega doma v Jasni Poljani; - da se je 15. aprila 1912 potopil mogočni Titanic, ko je zadel ob ledeno skalo; - da je George Gershwin napisal nepozabno Rapsodijo v modrem; - da je Disneyland sestavljen iz Dežele pustolovščin, Obmejne dežele, Fantazijske dežele in Dežele jutrišnjega dne; - da so bili ford, imenovani po Henryju Fordu, prvi modeli avtomobilov za široko porabo; - da so začeli prodajati medvedke (Teddy bear) kot igračo šele po letu 1902, ko predsednik Theodore (Teddy) Roosevelt ni hotel na lovu ustreliti medvedjega mladiča; - da se imenuje podmornica v knjigi Julesa Verna Dvajset tisoč milj pod morjem Nautilus; - da je Franz Gruber uglasbil Mohrovo pesem Sveta noč;

2) ULICE: Na Židovski stezi je bila gostilna Roža, v katero je rad zahajal Ivan Tavčar. Ob Ljubljani pred Čevljarским mostom je Jurččev trg, kamor so pogosto hodili vaječci, člani časopisa Vaje. Že takrat so radi posedali na vrtu pred hišo, kjer je danes gostilna Pri zlati ladjici.

3) DAVORIN JENKO: Skladatelj Davorin Jenko je 40 let služboval v Kraljevini Srbiji. Starost pa je

preživel v Blatni vasi, današnji Kolodvorski ulici. Na Slovenskem ga poznamo predvsem kot skladatelja prve slovenske himne Naprej zastava slave.

4) POIMENOVANJE MESTNIH PREDELAV: Vrhniko, Cankarjev rojstni kraj, danes mestece ob Ljubljani, sestavljajo: naselje Hrib s farno cerkvijo svetega Pavla, vas na severni strani Trojice - imenovana Vas, naselje Breg na levi strani Ljubljane ter Nova in Kačja vas. Poseben del Vrhniko je Cankarjev Klanec siromakov, ki se vzpenja proti Trojici. Turistično zelo obiskan je Močilnik, katerega vrh krasi kapelica svetega Antona. Blizu Vrhniko je Betajnova. Njeno ime poznamo po knjigi Kralj na Betajnovi.

5) IMENA ROŽ: V nežnih toplih dneh se spominjam gorske logarice s Krasa, blagajevoga volčina s Polhograjskih Dolomitov in kranjske lilije. Mogoče me zdaj okarate - češ - kaj pa naša planika!? Da, tudi ona buri moj spomin. Toda, tako je redka, da srce kar samo kriči: "Planinci, pustite jo, saj vidite, da se je pred vami skrila v najbolj nedostopne predele Julijskih in Kamniških Alp. Uživate v njeni lepoti in bodite pijani, znova in znova, ob pogledu na froelihov, kluzijev in kochov svišč!"

6) DENARNE ENOTE: Denar - vladar sveta. Američani obožujejo svoje dolarje in cente, Nemci marke in pfeninge, Švicarji franke..., naš Kranjec in brhka Kranjica pa tolarje in stotine, marke in franke, povrh pa še ameriške zelence, angleške funte in avstrijske šilinge. Resnično, Slovenci vemo, "da le petica da ime sloveče..."

7) "ZEMLUNCI": Matic, učenec Osnovne šole Hinka Smrekarja iz

Ljubljane, je napisal, da sta po njegovem bila v davnini Zemlja in Luna en planet. Imenovala sta se Zemljuna, bitja pa Zemlunci. To so bila pametna bitja, saj so poznali kokakolo, pomfrit, kranjsko klobaso, milko, sadni sok iz Fruk-tala, kumarice iz kamniške Ete, šumeče kalcijeve tablete in seveda Lekovo otroško zobno pasto.

8) PRAZNIKI: Pomembnejši prazniki v Republiki Sloveniji: 1. novo leto; 2. Prešernov dan - slovenski kulturni praznik; 3. dan upora proti okupatorju; 4. praznik dela; 5. dan državnosti (25. junij); 6. dan spomina na mrtve ali prvi november; 7. dan samostojnosti (26. december). Slovenski kristjani pa praznujemo pepelnico, veliko noč, binkošte, marijino vnebovzetje, dan reformacije in božič. Razposajeno veseli smo na silvestrovo in pusta, zaljubljeni praznujejo valentinovo, svojih mam pa se spominjamo na materinski dan. Sveti Miklavž obdaruje pridne otroke na miklavževu, Božiček na božič, dedek Mrz pa najmlajše razveseljuje na silvestrovo in za novo leto.

9) NA IZLETU: Lani v avgustu smo se brat Matej, imenovan tudi Ostro oko, moja stara mama in jaz odpravili proti Pokljuki. Peljali smo se v sivem golfu mimo gorenjske prestolnice Kranja in alpske lepote Bleda. Ustavili smo se šele v Gorjah. Babi je pohitela v market Dobro srce. Oba z bratom sva v pričakovanju, da naju bo babica sladko presenetila, listala Pil. In res. Nasmeganega obraza in polnih rok se je vračala. Jaz sem dobila mlečno lučko, brat je pograbil kornet Ježek, babica pa se je sladkala s polkilsko planico.

Milan Kobal

1	2	3		4	5		6	7	8
9			10				11		
12					13	14			
15				16				17	
18			19		20			21	
		22					23		
	24					25		26	
27		28					29		
30	31			32					
33							34		NAŠA LUČ

VODORAVNO:

1. družinski član, 4. druga beseda iskanega gesla, 9. človek na potovanju, 11. organizacija upokojenih deklet, 12. osnovni deleč materije, 13. kraljica glasbenih instrumentov, 15. osebni zaimek, 17. Čotar Otmar, 18. Kranj, 19. žensko ime (otroška oblika), 21. italijanski člen, 22. plug, 23. žena pokojnega J. Lennona (Yoko), 24. vljudna prošnja za srečanje, 26. EG, 27. predlog, 28. ljudje, ki se ukvarjajo z denarnim trgovanjem, 30. osebni zaimek, 32. družbena stopnja v indijski tradiciji, 33. naš pisatelj, 34. predlog;

NAVPIČNO:

1. lahka poletna obutev, 2. priimek na Primorskem, 3. vrednotenje po moralnih načelih, 4. število, ki pove, kolikokrat je obseg kroga večji od premera, 5. čutilo, 6. pihalni instrument, 7. oboževana ženska, 8. ljudje, ki načrtujejo idejne osnove družbe, 10. Novo mesto, 14. RVI, 16. vrsta note, 19. kar pritegne pozornost, 20. športnik na deščici s kolesčki, 22. umorjeni izraelski politik, 24. predlog, 25. OIS, 27. odeja, 29. radiotelevizija, 31. predlog;

Rešitev križanke (geslo) pošljite na uredništvo NAŠE LUČI. Pravilne rešitve bomo nagradili.

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik. Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

• PREVODI – Sodno zaprišeženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojakil! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam topla priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo. Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino.

Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avto park. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Naprodaj je vogalna vrstna hiša z nekaj zemlje, 120 m² stanovanjske površine, okolica Ljubljana - sever. Marija Strukelj - Westerwald str. 4 - 73527 Schwäbisch Gmünd Deutschland.

• Prodam novo stanovanjsko hišo skoraj v celoti dokončano s posebnimi prizidanimi garažami in nekaj zemlje ter vrtom. Hiša stoji ob mešanem gozdu približno 300 m od glavne ceste. V hiši je centralna kurjava in ima lasten vodovod. Najbližnji kraji so Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Atomske topole in Podčetrtek. Ti turistični kraji so oddaljeni od 10 km do 15 km. Hiša je primerna tudi za obrtno dejavnost ali za upokojenje s čudovitim mirom.

Za morebitno prodajo objekta se odselim v 48 urah.

Cena stanovanjske hiše je 120.000 DEM.

• V Mariboru prodam še nedokončano enonadstropno hišo s telefonom, kabelsko TV, centralno in asfaltom do garaže. Lokacija 2 km od središča mesta, železniške in glavne avtobusne ter 50 m od lokalne postaje. Vselitev možna takoj. Cena 130.000 DM. Informacije na tel. v ZRN: 0049-5241-59583, Hainc.

• V Sp. Kungoti, pri Mariboru, prodam 2 gradbeni parceli, vsaka približno 8.000 m² Informacije: Mirko Grandošek, telefon: 00386/62/656123

• V Okroglici pod Lisco pri Sevnici prodamo 6 ha posestva (podrta domačja, njiva, travnik, gozd). Cena po dogovoru. Naslov v uredništvu.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas

lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

Na mizo, med kozarce in krožnike z ostanki hrane, je položil glavo in spal. "Najbrž ima poceni penzion: hrano, pijačo in spanje," sem dejal.

To je nesramna goljufija! Na steklenici piše, da je rok uporabe neomejen, že po eni uri pa je bila čisto prazna.

"Gospod, vi pijete moje vino." "Nič ne morem zato, zdravnik je dejal, da moram piti tuja vina."

"Ljubim te. Tudi ti mene?" "Da, tudi tebe."

Znanec, uspešen menedžer, mi je potožil: "Imam tajnico, ki je lepa in sposobna, a žal zamuja. Vsako jutro pride v službo za menoj. Ne bi je rad izgubil. Kaj naj storim?" "Poroči se z njo, vstajala bosta skupaj."

Toplo mi je pri srcu, ko pomislim, da živim v svoji državi Sloveniji. Topli obrok in službo pa vseeno pogrešam.

Še malo in popolni bomo, brez napak. Kajti: kdor ne dela, ne greši.

Janez je v angleški gostilni poklical natakarja: "Ej, ti!" Debelo je pogledal, ko mu je prinesel osem čajev.

"Ali še hodiš s tisto lepo rokometašico?" "Ne. Zdravnik mi je prepovedal." "Zakaj?" "Poročen je z njo."

Sosed mi je ponosno dejal: "Že dvajset let ljubim isto žensko." "Pazi, da ne izve žena," sem mu svetoval.

Na policiji so vlomilca vprašali: "V enem tednu ste v isto trgovino vlomili dvakrat. Zakaj?" "Ker je na vratih pisalo: Kmalu nas spet obiščite!"

Raznašalca časopisov sem vprašal: "Vas časopisi zelo utrujajo?" "Sploh ne, saj jih ne berem, jaz jih le raznašam."

"Ali imate barvne televizorje?" "Imamo." "Rad bi imel rumenega."

Janez mi je dejal: "V trgovini najraje izberem tiste izdelke, na katerih je zapisano, da so darilo narave. Daril namreč ni treba plačevati."

"Očka, ali bom lahko nogometaš, ko bom velik?" "Seveda, saj si len in tudi učiš se slabo."

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

NAŠA LUČ, POLJANSKA CESTA 2, 1000 LJUBLJANA, SLO tel. in faks 061 - 13 32 075

ANGLIJA

LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikaneč**

AVSTRILA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, **Anton Štekl**

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**

A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**

A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 in 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc**

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, **prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin**

Retelj

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, **Anton Dejak**

F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, **Jože Kamin**

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, **Franjo Pavalec**

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**

MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, faks 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. 030 - 788 19 24

D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks 0208 - 644 277, **Stanislav Čeplak**, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, **Janez Modic**

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, **Bogdan Saksida**

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, **Janez Šket**, tel.+ faks 07 11 - 2 36 13 31

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 0171-5270752

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**

D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**

D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan**

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks *46 (0)31 711 54 21, **Zvone Podvinski**

ŠVICA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

RAFAELOVA DRUŽBA, 1001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: **Janez Rihar**, 1120 Ljubljana,

Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

